

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Brezposelnost

Čim dalje traja brezposelnost, tem bolj pereč problem postaja za sodobno družabno gospodarstvo. Spočetka se je to velevažno vprašanje obravnavalo bolj kot zadeva posameznih dežel, sedaj pa postaja vedno jasnejše, da ima obseg gospodarstva, meddržavni značaj. Posledice brezposelnosti, kakor so: padanje produkcije, propadanje ljudske morale, naraščanje družabne nezadovoljnosti ne ogrožajo le posameznih dežel, ampak so grozeč pojav, ki se vali preko vse zemeljske oble ter je prava ognjena preizkušnja obstoječega kapitalističnega gospodarstva.

Kakšen je dejanski položaj? Kriza svetovnega delovnega trga se je pričela z vso silo v začetku 1930. Od tedaj sunkoma narašča kakor veletok — z izjemo sovjetske Rusije, kjer sredi velikanskih gradb, ki so v zvezi s petletnim gospodarskim načrtom nezaposlenih, ki hočejo delati, dejansko ni. Zato pa so tem poraznejši podatki iz drugih držav. Nemčija je imela januarja 1931 4.8 milj. brezposelnih (januarja 1930: 2.4 milj.), Italija 721.000 (466.000), Anglija 2.6 milj. (1.5 milj.), Francija 28.000 (12.000), Avstrija 331.000 (273.000), Poljska 340 tisoč (241.000), Čehoslovaška 310.000 (71.000), Belgija 180.000 (48.000) itd. Posebno važen barometer za svetovno gospodarstvo je Amerika. Tudi v Ameriki delovni trg od l. 1930 neprestano in rapidno pada. Prve številke so bile objavljene maja 1930 in navajale število nezaposlenih s 5 milijoni. V marcu letošnjega leta naj bi jih pa bilo že 6.5 milj., to je 10% pridobitnega prebivalstva.

Kje je iskati vzroka temu velikemu gospodarskemu zlu? Na tem mestu je mogoče opozoriti le na nekaj bistvenih pojavov. Prvič je blagovni trg prenasičen. Po vojni je manjkalo vsega. In tako so vse države, tudi do tedaj pretežno agrarne, hitele, da kar moč hitro ustvarijo močno industrijsko proizvodnjo, da ne bi bilo treba od drugod uvažati dragih izdelkov. Nekaj let je industrija imenitno delala in zaslužila. Polagoma pa se je trg zabasal. S prekomerno trgovino tudi ni bilo toliko, kot so si pomorske države obetale. Kajti naenkrat so zaznale, da je tudi v kolonijalnih deželah z leti vzcvetela domača industrija in da so domačini modro pričeli pridelane surovine doma tudi predelavati v uporabne predmete, mesto, da bi jih drago kupovali od evropskega trgovca. Indija, Južna Afrika, Južna Amerika se hitro industrializirajo. Evropsko blago je radi velikih investicij in divje racionalizacije, ki je stala ogromno kapitala, postalo razmeroma tudi drago. Kakor hitro je potem še Rusija vrgla na trg velike množine dobrega in cenenejšega blaga, je postalo jasno, da bo morala evropska industrija svoje izdelke brezplačno kopiciti v skladiščih.

Nadalje je pomanjkanje kapitala vedno občutnejše. Že vojna je uničila velikanske gospodarske vrednote. V vseh povojnih letih pa opazujemo, kako so države prevzemale nase vedno več bremen. O vzrokih tu ne bomo govorili. A posledica tega je bila, da je država moralna vedno huje pritiskati na davkoplačevalce, ki v takih prilikah ni bil voljan in tudi ni mogel kopiciti izdatnejšega kapitala. Zelo velike so bile, kakor že omenjeno, industrijske investicije; ogromno se je zidalo, že radi tega, ker ljudje niso imeli trdnega zaupanja v stabilno vrednost denarja. Vse to pa je imelo za posledico, da je obratni kapital zginil in da ni več kritja za novo industrijo, ki bi naj zaposlila naraščajočo delavsko maso. Prejšnjo industrijo pa so podjetniki večinoma silno racionalizirali in odpustili mnogo že zaposlenega delavstva. Tako stoji danes delavstvo pred usodnim dejstvom, da jih je vedno več, ki se ponujajo za delo, a je vedno manj podjetij, ki bi iskala delavcev.

Vprašanje je, ali je kako sredstvo, da se odstrani ali vsaj omili silno socialno zlo, ki gloda kakor rak na gospodarski silni narodov. Spraviti brezposelnost docela iz sveta ni mogoče. Je namreč neka stalna nezaposlenost, ki je posledica nikdar mirujočega gospodarskega procesa in men v narodnem gospodarstvu. Nova podjetja pričenjajo obrat, stara zapirajo vrata. Odpirajo se nove delovne možnosti, drugod zopet delavci izgubljajo delo. Pri vsakem narodnem gospodarstvu je vedno nekaj takih, ki iščejo nameščenja. A ne gre za ta slučaj in tudi ne za tako zvano sezonsko brezposelnost, ki zavisi od več ali manj uspešnih gospodarskih konjunktur. Gre namreč za pojav, ki je kot trajno zlo zajelo vse gospodarstvo in ki je seveda v tesni zvezi s krizo kapitalističnega gospodarstva kot takega.

Videli smo, da so vzroki različni, zato bo treba uporabiti tudi večstranska zdravilna sredstva. Neposredno bi takoj bilo delavstvu mnogo pomagano, ako se število deloiskalcev zniža, delojemalcev pa zviša. Za to je več sredstev: večja možnost izseljevanja, domača, notranja kolonizacija, ki jo vodi in ureja država, podaljšanje šolske strokovno-učne dobe, da mladostniki ne preplavljajo delovnega trga, znižanje starostne meje navzgor, prepoved dvojevrstne zaposlitve ali vsaj omejitve in še ustvaritev možnosti, da po primerni predizobrazbi delavci iz enega poklica, ki je prenatrpan z delovnimi močmi, najdejo kje drugod zaposlitev. — Na drugi strani pa je potrebna ustvariti tehnično možnost nove zaposlitve delavstva: večja javna gradbenost, prepoved odpuščati delavce, skrajšanje delovnega časa zla-

Francija se ne da prevarati

V Rimu ne more biti govora o separatnem sporazumu med Italijo in Nemčijo
Padanje funta kaže, da se Angležem protifrancoske spletkarije ne izplačajo

Pariz, 7. avg. Tukajšnji politični krogi se zadržijo jako rezervirano, kar se tiče političnih razgovorov, ki se sedaj začnejo v Rimu.

Komentarji italijanskih listov, ki ugotavljajo, da prisrčni odnosi med Italijo in Germanijo nikakor ne pomenijo kakšnega separatnega dogovora v škodo kakšne tretje velesile, se jemljejo enostavno na znanje. Je pa nezaupanje tako do Nemčije kakor do Italije tukaj tako veliko, da marsikdo sumi, da-li ti komentarji nimajo namena zakriti zahrbtnih nakan, ki naj bi Francijo izolirale?

Oficijozni »Tempo« skuša javnost pomiriti, dokazuje, kako je kakšna nemško-italijanska alijanca z oščjo proti Franciji izključena. Italija absolutno ne more podpirati nemškega revizionizma, ker bi le-ta pomenil upostavitve nemške premoči v srednji Evropi, kar bi pomenilo največjo opasnost ravno za Italijo. »Zbližanje med Italijo in Nemčijo se more izvršiti samo v zmislu sodelovanja z vso Evropo, kategorično zaključuje napoluradno glasilo francoskega zunanega urada.

So pa mnogi, ki smatrajo ta izvajanja kot mig Berlinu in Rimu, da pri diskusiji raznih mednarodnih problemov ne pozabita na stališče Francije in ga primerno upoštevata.

Nekateri francoski listi pišejo jako ostro in opominjajo Nemčijo, naj bo, ako bi skušala prijateljstvo z Italijo izrabiti v antifrancoske namene, pripravljena na najenergičnejšo protiakcijo Francije.

Naj bo to nezaupanje v rezultat rimskih pogovorov utemeljeno ali ne, eno je gotovo, da se Nemčija in vsak način skuša izogniti direktnemu sporazumu s Francijo in da išče zaveznikov, ki bi jo rešili potrebe, da se obveže do lojalne politike napram Franciji. Ni izključeno, da nemški nacionalisti upajo, da bo Mussolini pregovoril Brünninga, naj sprejme hitlerjevce v vlado.

Ako bi kdo te francoske glasove smatral kot pretiran strah pred nemško nelojalnostjo, pa ga more zaskrbeti velika, naravnost abnormalna nervoznost, ki je zavladala zadnji čas v Londonu. Dasi je francoska banka podprla angleško s 50 milijoni funtov šterlingov, nakar se je funt takoj popravi, je včeraj zopet začel nihati in padati. Angleži pripisujejo to dejstvu, da je francoska banka pod pretezo, da je sedaj funt zavarovan sam po sebi, zopet začela manevrirati tako, da je funt začel kolebati in sicer na ta način, da se je vzdržala tako nakupa kakor prodaje šterlingov. V zadnjem momentu je sicer Francoska banka zopet šterling podprla z vložitvijo 500 milijonov funtov šterlingov

zlata v Angleško banko, toda City se boji, da ne bi Francozi zopet začeli z nasprotno akcijo.

Prav nobenega dvoma ni, da hoče Francija Angliji s tem pokazati, da se protifrancoska politika Angležem nikakor ne izplača. London je to sedaj tudi sam uvidel in zato z veliko skrbjo, da ne rečemo naravnost s strahom pričakuje izida plebiscita o predčasnem razpustu pruskega deželnega zbora, katerega, kakor znano, forsirajo hitlerjevci. Angleži vedo, da bo Francija na eventualno zmago nemških fašistov v Prusiji odgovorila s skrajnimi sredstvi, predvsem na gospodarskem polju. Sicer so si v Londonu zelo oddahnil, ko so čuli o nepričakovano ugodnem rezultatu prvega

dne zopetne otvoritve neomejenega bančnega prometa v Nemčiji, toda dobro vedo, da bi neugoden rezultat plebiscita v Prusiji imel za takojšnjo posledico tako definitivno omanje mednarodnega zaupanja v Nemčijo, da bi bile posledice tudi za Anglijo, ki ima naložene v Nemčiji ogromne kapitale, zelo hude.

Te posledice bi bile seveda tudi političnega značaja in bi pomenile konec labouristične vlade. Ker bi to nikakor ne bilo v mednarodnem interesu, zato so zadnji čas stopili v akcijo vplivni angleški faktorji, da bi se napake MacDonaldove politike, ki je skušala reševati nemški problem z izolacijo Francije, korenito popravile.

Sprejemi, banketi, govori...

Nemci v Rimu

Rim, 7. avg. tg. Italijanski zunanji minister Grandi je v vili Borghese priredil na čast nemškimi državljanom zajutr. Mussolinija so zastopali državni podtajnik ministrskega predsedništva Giunta, tajnik fašistične stranke Giurati in senatni predsednik Federzoni. Razgovori, ki so se začeli danes dopoldne, se bodo na čajanki nadaljevali v vili d'Este, katerih se bo udeležil tudi Mussolini sam.

Heil Hitler - Deutschland erwache!

Rim, 7. avg. tg. Mussolinijev prihod na kolodvor pri dohodu nemških ministrov je dal značilno obeležje vsega sprejema. Že v zgodnjih jutranjih urah so bili prostori pred kolodvorom popolnoma napolnjeni z vojaštvom, ravno tako tudi peron, na katerem so straže pustile samo ozek prostor za prehod. Med neštivilne radovedne se je pomesalo tudi okoli deset nemških narodnih socialistov, ki bivajo v Rimu že več dni pod pretezo, da studirajo fašistične naprave. Prišli so v svojih rjavih uniformah. Po prihodu nemških ministrov, ko so le-ti zapustili kolodvor, so nemški nacionalisti začeli vzvikati: »Heil Hitler!« in »Deutschland, erwache!« Dol z židovskim kanclerjem! Vzvikali so tudi fašizmu. Okoli Mussolinija so bili gosti zbrani uradniški ministrskega predsedništva, Grandija pa so spremljali vodilni uradniki zunanjenega ministrstva. Osebe nemškega poslanstva je bilo zbrano polnoštevilno, ravno tako tudi poslanstvo pri sv. stolici. Mussolini je došel na peron že ob

osmih zjutraj. Ko je došel posebni vlak, je Mussolini takoj stopil k vagonu, iz katerega sta izstopila dr. Brüning in dr. Curtius. Grandi je kot stari znanec predstavil Mussoliniju Brünninga in Curtiusa, nakar so se vsi prisotni najpristržneje pozdravili.

Izjava Nemcev

Rim, 7. avg. tg. Kmalu po prihodu v Rim je dal državni kancler dr. Brüning nastopno izjavo italijanskim časnikařem: »Da sva jaz in moj kolega dr. Curtius potovala v Rim v trenutku, v katerem mora Nemčija zbirati vse svoje moči v boju za svojo gospodarsko in politično eksistenco, dokazuje, kako važni se nam zdijo osebni stiki in zapuni razgovori z vodilnimi možmi današnje Italije in posebno z odličnim šefom italijanske vlade. Zato hočem že sedaj izraziti italijanski vladi svojo hvaležnost, ki je ugodila naši želji po osebnih razgovorih na tako prijazen način. Nemški narod je sprito svojega resnega političnega in gospodarskega položaja s hvaležnostjo ugotovil italijansko sočustvovanje, ki se je javilo nenadno in z brezpopojnim sprejemom Hooverjevega načrta. V nadaljevanju razgovorov, ki so se začeli v Chequeru in ki so že omogočili sestanek z italijanskim zunanjim ministrom Grandijem, počemo razpravljati samo na prijateljski način o vprašanjih, ki se tičejo Nemčije in Italije, temveč tudi o vseh onih načrtih, ki jih je treba rešiti, če hočemo pridobiti možnost mirnega sodelovanja ne samo za Nemčijo, temveč tudi za vso Evropo. V tem zmislu upam, da se bodo razgovori z italijanskimi državniki razvijali srečno.«

Usoda Anglije zvezana z Nemčijo

Angleško časopisje propagira ožje sodelovanje z Nemčijo
Strah pred zvezo nemškega premoga z franc. železom

London, 7. avg. os. Angleško časopisje je izredno edino v simpatičnih izjavah na naslov Nemčije. Toliko legepa se o Nemcih v povojnih letih še ni nikdar povedalo. Izjeme ne dela nobena stranka. To soglasje seveda še ne pomeni, da je časopisje sprejelo kakšne smernice od vlade, kajti v tem pogledu so angleški listi svobodni in se ne dajo uklepati v oficielne okove, toda verjetno je, da je nemški obisk v Londonu in topel sprejem angleških ministrov v Berlinu povzročil ozařje, v katerem je bilo za oficielno politiko lahko sejati seme novih zunanje-političnih smernic, ki so se zadnje tedne izcimile v prostorih zunanjenega ministrstva. »Za Nemčijo« pomeni v Angliji vedno nekoliko »proti Franciji«, ker zgodovina še ne pozna trenutka, da bi bila Anglija ali angleški narod, še manj pa angleška politika aplavdirali istočasno Nemcem in Francozom in se veselili njihovega pobratimstva. Vzrok za to leži v naravi zgodovinskih dejstev.

Razpoloženje, ki vlada v angleški javnosti in katerega izražajo listi, ako ga ne utrujejo, je danes zelo naklonjeno za intimno sodelovanje z Nemci. Celo listi, kakor je »Manchester Guardian«, so »čestitili vladi, da je krenila na novo pot, ki je edino pametna za

stvi v gotovih strokah, ki isto delovno ekipo

silijo, da dela v petek in svetek, medtem ko

množica drugih zaman išče zaposlitev.

Brezposelnost je mednarodno pojav, ki presega politične državne meje. Nujno potrebno je, da vsaka država z ustvarjenjem novih gospodarskih možnosti racionalno zaposli čim več delovnih moči. Vendar pa je to tudi mednarodno vprašanje. Vemo, da so se z njim ponovno pečali na mednarodni tribuni Društva narodov, a žal, da je dosedaj ostalo pri samih osnutkih. Čuti se, kako je mednarodna trgovska in kreditna politika še vedno popolnoma prežeta z nezaupanjem. Ne more se otresti egoistične gospodarske zavistnosti in ozkih narodno-političnih ciljev. Le kako dolgo bodo še nepremostljivi prepadi med narodi? Krik trpečih milijonov stradalajočih se vedno bolj združuje v en sam glasen protest proti kapitalistični hidri, ki hladno računa z delovnimi silami le kot blagom a ne kot ljudmi. Skrajni čas je, da odločna, pozitivna volja ustvari mednarodne možnosti obrambe proti temu normalnemu stanju.

angleške interese. »Times« tudi ne prikrivajo svojega veselja nad dejstvom, »da sta se usodi angleškega in nemškega naroda tako življenjsko zvezali, da ju bo težko ločiti« ter čestita nemškemu narodu, da je prebredel krizo brezinozemke (to je francoske — op. ur.) pomoči. »Daily Mail«, ki je še pred enim mesecem izlival svoj srd na Nemce, pa piše sedaj dobesedno, »da je usoda Anglije vsled investicij angleškega denarja v nemških podjetjih sedaj popolnoma zvezana na Nemčijo. Ako Anglija želi, da ji bo denar kdaj vrnjen, mora Nemcem pomagati, kljub temu, da si s tem vzgaja največjega in najbolj nevarnega konkurenta

Komunisti se gibljejo v Avstriji

Policija odkrila mnogo municije in celo vohunsko organizacijo

Dunaj, 7. avg. d. Dogodki, ki so se zadnje dni odigrali v Celovcu in na Dunaju, in ki so zahtevali tudi človeške žrtve, so neizpodbiten dokaz za to, da so komunisti započeli z novo ojačeno agitacijo po srednji Evropi. Oni smatrajo, da je sedanja gospodarska kriza najugodnejši trenutek za ofenzivo na vseh črtah. Dunajska policija se je vsled tega začela nekoliko bolj zanimati za komunistično centralo, ter je sinoči odkrila cel arzenal orožja, katerega so komunisti imeli pripravljenega za vse slučaje. Istočasno so prišli na sled zelo razsežnemu vohunskemu omrežju, ki sega tudi v sosedne države. Orožje, ki so ga odkrili pri čevljarskem mojstru Hlavaču, samo na sebi ni veliko, toda ker predstavlja samo en del in sicer en majhen del komunističnega municijskega arzenala, odkriva veliko nevarnost komunističnega pokreta. Nekaj pušk in revolverjev in nekoliko stotin patronov zadostuje za vsako demonstracijo in lahko napravi nepregledno zlo. Izgredi v Celovcu so pokazali, da je treba samo par oboroženih agitatorjev, da pride do pravih pouličnih bitk. Na Dunaju aretirani Hlavač je izjavil, da je orožje bilo pripravljeno za »neki drugi 15. julij«.

Kar se tiče vohunstva je bilo iz konfisciranih papirjev razbrati, da obstoja prava organizacija za dohivanje in izmenjevanje vojaških dokumentov. Vsi dokumenti se nanašajo večinoma na obmejne posadke in na varnostne odredbe, ki so jih posamezne armade izdelale za slučai revolucionarnih nemirov.

na svetovnem trgu. »Evening Standard« in »Star« pa pričakujeta od sodelovanja obeh narodov mnogo koristi zase in za ostalo Evropo. »Daily Herald«, ki je poluradno glasilo vlade in ki je iz hudobnih namenov prvi objavil takoiimenovane »politične garancije«, ki so jih Francozi zahtevali za svoje posojilo, pa ponavlja, da bo okrepitev Nemčije ustvarila zopet prepotrebno ravnovesje v Evropi.

Diplomatični krogi sodijo, da hočejo Angleži v prvi vrsti pritiskati na Francijo v vprašanju razoročitve, nadalje preprečiti važna zunanje-politična pogajanja med Berlinom in Parizom začasa indske konference, ki bo absorbirala vse energije vlade in slednjič, da vstaja pred očmi angleške industrije in angleške politike starodavni strah, da bi prišlo do zveze med nemškim premogom in francoskim železom, zveza, ki bi v najkrajšem času ugonobila vso angleško železno industrijo.

Nadalje je iz zaseženih listin razvidno, da se glavni zastopniki moskovske centrale ne nahajajo na Dunaju, ampak da so aretiranci samo podrejene osebnosti bolj oddaljenih celic. Duhovnih vodij ne bo tako lahko dobiti. Vsled informacij dunajske policije so aretirali v Berlinu nekega Mönka, ki je bil soudeležen pri celovških nemirih, toda njegova izpoved ni prinesla nobenega važnejšega pojasnila.

Uradne ure na državnih uradih

Ljubljana, 7. avgusta. AA. Kr. uradna uprava dravske banovine razglašuje, da so v uradih kr. banške uprave dravske banovine ter podrejenih državnih oblasteh kakor tudi državnih in banovinskih zavodov uradne ure zopet od 7.30 do 12.30 in od 16 do 18, ob sobotah pa od 7.30 do 13.30.

Pogreb dr. Jelenića

Zagreb, 6. avg. ž. Danes dopoldne je spremlil ves Zagreb rajnega profesorja dr. Julija Jelenića na zadnjo pot. Vsa zagrebska kulturna društva in prosvetne ustanove so poslale svoje člane, da se poslovijo od velikega pokojnika, ki je bil človek, katerega bo pogrešal ves hrvatski narod, znanost in zagrebska univerza. V sprevodu so bili posebno zastopani zagrebski visokošolci, ki so v pokojniku izgubili odličnega učitelja. Vsi, ki so bili s pokojnikom v prijateljskih odnosih, vsi oni, ki so ga spoštovali in cenili, so se udeležili njegovega pogreba. Predsednik zagrebske akademije znanosti in umetnosti g. dr. Gavro Manojlović se je v prekrasnem govoru poslovil od pokojnika.

Framasonska vzor-republika

Vedno večje težave in zmešnjave v Španiji — Katalonci napovedujejo borbo za svobodo do konca — Velik škandal v konstituantni

Madrid, 7. avg. Optimistične izjave predsednika španske vlade g. Zamora se čezdalej bolj izkazujejo kot navadno varanje samega sebe in inozemstva. Kljub temu, da je vlada s pomočjo orožništva v krvi zadušila sindikalistični požar revolucije v Andaluziji, se položaj ni izboljšal.

Vzrok temu so vladni republikanci, ki so v svojem navdušenju radi potlačili andaluške vstaje zavzeli napram Kataloncem sovražno stališče in menijo, da se jim bo posrečilo prelomiti slovesno prisego, ki so jo položili točno pred enim letom v San Sebastianu, da bodo namreč Katalonci dali avtonomijo. Nimajo pa seveda sredstev, da bi Katalonijo ukrotili kakor so uboge in izstradane andaluške viničarje, ker bi v Kataloniji naleteli na odpor organiziranega delavstva in nacionalnega meščanstva; vrh tega bi prizadeli največjo škodo katalonski industriji, ki živi večinoma leno in indolentno Španijo.

Vodja Kataloncev, stric Macia, predsednik katalonske samouprave, je izdal manifest, v katerem zavrača trditve madridskih politikov, da je podpiral sindikalistični puč v Andaluziji, kot zlagane. To je le umazano sredstvo madridskih politikov, da bi katalonske avtonomiste diskreditirali. Manifest strica Macie je Katalonci še bolj ogorčil in izjavljajo, da se bo sedaj začela borba za popolno neodvisnost Katalonije proti verolomnemu Madridu.

Naj se to uresniči ali ne, na vsak način čakajo konstituantno v nekaj dneh, ko se pojavi v njej Macia sam, jako viharini prizori.

Razpoloženje je tako pesimistično, da je vlada odgodila že napovedane proslave objektivne sante-bastijanskega pakta. Izvedelo se je, da so na več krajih sindikalisti imeli za ta dan organizirane izgrede v največjem obsegu.

Zelo je potlačilo framasonski kabinet v Madridu tudi dejstvo, da se je na križarki »Almirante Cerverac« v luki Santander uprla moštvo s častniki vred. Posadka se je izjavila za monarhijo in se hotela izkreniti, da zasede vladna poslopja in proglasi svobodno baskiško državo. Zaroto je v zadnjem hipu izdal nek pomorščak. Posadko so s častniki vred zaprli.

Vsa ta dejstva so uplivala seveda na tečaj pe-zete, ki se je bila po proglasitvi republike pa po potlačitvi andaluške vstaje nekoliko popravila, zdaj pa zopet hudo pada, tako da je na madridski borzi notirala 56,50 napram šterlingu. Tudi v New Yorku je zelo padla.

Obenem pa se je začelo zopet nevarno delavsko gibanje po vsej južni Španiji. V Sevilji je proglašena generalna stavka, ki se je zdaj razširila tudi na drugi center sindikalizma, Malago in Cadix. Hudi izgredi so se zgodili v Algesirasu, kjer se je staknjenim pridružil moštvo v tamošnji luki za sidranimi trgovskimi ladjami. Meščanstvo beži iz Algesirasa v bližnji angleški Gibraltar.

Napram temu si framasonski kabinet »gorečega katolika« Alecia Zamora ne ve pomagati drugače kakor da je zopet napravil smešen naskok na Cerkev. Dekret od 4. avgusta namreč ukinja du-

hovnike v jetnišnicah, s čemer bo republika rešena...

Velik škandal se je zgodil tudi na zadnji seji ustavodajne skupščine. Katalonski federalistični poslanec iz mesta Oviedo, Niembro, je napadel v hodnikih vrhovnega šefa policije, poslance Galarza, ker je le-ta dal v Barceloni zapreti Niembrova sina, češ, da je prenašal po avtomobilu komunistične manifeste. Niembro je policijskemu šefu očital, da je to naredil nalašč, dobro vedo, da ti manifesti niso bili komunistični, ampak katalonski. V nastalem prepiru je Niembro Galarzo oklo-futal. Zaradi tega bo Galarzo, ki je po strogih španskih pojmih o časti postal nemogoč, moral odlo-žiti svojo službo. Incident, ki se ga je udeležila cela gruča poslancev, pa je znak velike napetosti med katalonskimi in španskimi poslanci.

Inozemsko framasonsko časopisje o teh stvareh seveda ničesar ne poroča. Ker orožništvo ne zado-stuje, je madridska vlada poslala v južno Španijo cele armadne oddelke.

Madrid, 7. avg. Ž. Pri nadaljnjih volitvah za na-črt katalonske ustave je glasovalo za 592.961, proti pa 13.276 oseb. Ta rezultat je v tukajšnjih po-litičnih krogih izrazil veliko komentarjev. Vest, da bo predsednik Macia osebno predal madridski vla-di statut ustave, je izzvala največjo senzacijo. O tem so sklepali na večerajšnji seji ministrskega sve-ta, na kateri se je večina ministrov izjavila, da se predsednika Katalonije sploh ne sprejme službeno, kadar pride.

Izvoz živine in mesa v Avstrijo

Beograd, 7. avgusta. AA. Sporazum o živin-skih boleznih, ki je sestavljen del nove trgovinske pogodbe, ki je stopila provizorno v veljavo med našo državo in republiko Avstrijo, vsebuje gotove odredbe, ki jih ni bilo v starem sporazumu. V zve-zi s tem je oddelek za veterinarstvo, ministrstva za kmetijstvo izdal preko kraljevskih banskih uprav vsem veterinarjem navodila o uveljavljanju nove trgovinske pogodbe. Ta navodila pravijo:

Sveže in ohlajeno konservirano meso mora nositi isti žig kakor potrdilo o izvoru in zdravju. Za konservirano ali predelano meso mora vsebovati potrdilo tudi to, da meso nima v sebi nobenih sub-stanc, katerih uporaba je po predpisih namembne države prepovedana. Za izvoz živine in živinorej-skih proizvodov se ne bo zahtevalo nikakoli pred-hodno dovoljenje, temveč se bo izvoz vršil po od-redbah, ki so določene s pogodbo. Pri vsem tem pridržajo pogodbeni stranke glede izvoza živine razen kopitarjev, posebno se za gospodarsko upo-rabo, kakor oploditelj, delo in gojitelj, sebi pravi-co, da predpiše posebne pogoje, katere bo dr-žava strogo izvajala. Kakršnakoli je gospodarska uporaba, kateri je živina namenjena, je treba ved-no priložiti potrdilo, kakor ga zahteva sporazum o živinskih boleznih. Če se uvažajo živa živina iz ene oblasti v drugo oblast pogodbeni stranke preko tretje države, jo mora uvozna država sprejeti v vsakem primeru in brez ozira na njeno uporabo. Živina za klanje, uvožena z oblasti ene pogodbeni stranke pod pogoji sporazuma more priti pri po-siljativ v oblast druge pogodbeni stranke samo na trg ali takoj v klavnico, ki je neposredno zvezana z železniško progo. Sveže meso, namenjeno za uvoz v oblast druge pogodbeni stranke, mora iz-virati od živine, zaklane izključno v klavnicah, nad katerimi se vrši stalna veterinarska kontrola. Po-let tega morajo vsa podjetja, ki izvažajo mesene iz-deлке v oblast druge pogodbeni stranke, zadostiti vsem pogojem, potrebnim z veterinarskega in sani-tetno-policijskega stališča. Uvoz konjskega mesa ni dovoljen. Kar se tiče živih, izdelanih iz svežega svinjskega mesa in odpremljenih v svežem stanju, mora potrdilo vsebovati tudi to, da je bilo meso podvrženo trihinoskopskemu pregledu ter da je pre-gled izpadel pozitivno. Sveže in predelano meso v poštnih paketih in pri potniškem prometu se lahko svobodno uvažajo do 4 kg največ.

V Rimu: Pri večerji...

Massolini:

Rim, 7. avg. tg. Pri današnji gala večerji je prvi govoril Mussolini, ki je pozdravil prihod nem-skih državnikov. Italijanska vlada in italijanski na-rod sta z živahnim zadoščenjem pozdravila obisk uradnih zastopnikov nemškega naroda ter jih po-zdravljata kot goste, ki jih radi vidijo v Rimu. V tem času, ki je za Nemčijo tako težak, ima Italija polno razumevanje za potrebe, ki izvirajo iz tega položaja. Italija je prepričana, da pomeni prijat-eljsko sodelovanje vlad in narodov najboljšo pot, priti iz sedanjih težkoč. Fašistična Italija je storila vse, da se učinkovito udeleži skupnega dela, da se odpravijo meralene in materialne bolezni, ki jih je pustila vojna in na katerih trpijo še vsi narodi. Italija je prepričana, da bo resnično in odkrito-srčno politično in gospodarsko sodelovanje med različni državami vedno prispevalo k temu, da se ustvari medsebojno zaupanje kot jamstvo za pravi mir. Italija je prepričana, da bo nemški narod z novimi močmi korakal po poti s pametnim in ener-gičnim delovanjem, kakor ga je do sedaj pokazal gospod državni kanceler.

Dr. Brüning

Dr. Brüning se je nato zahvalil Mussoliniju za tople besede in za razumevanje za položaj nemškega naroda. Nemška ministra sta prišla v Italijo zato, ker sta prepričana, da v sedanjem položaju, v katerem se ne nahajajo samo posamezne države, temveč večina držav, ni nič koristnejšega kakor osebni stiki politikov, ki vodijo državne posle. Tež-ke naloge, s katerimi se bori nemški narod, so splošno znane. Nemci zaupajo moči svoje delovne volje, za kar so dali že dovolj dokazov. »Mi vemo, da se naše skrbi ne tičejo samo naše države, tem-več Evrope in vsega sveta. Zato upamo, da bodo imeli razumevanje vsi oni, ki so dobre volje in hočejo dati svetu mir.« Mussolini je bil prvi, ki je spoznal pomen Hooverjeve poslanice in je takoj z državnim dalekovidnostjo sprevedel v dejstvo. Mus-solinijeva odločitev je bistveno pripomogla k temu, da se kritični položaj svetovnega gospodarstva spremeni na bolje.

London, 7. avgusta. AA. Iz Sydneja poročajo, da se zmanjšajo plače državnih uradnikov.

Pozdrav „Osservatore Romana“

Rim 7. avg. tg. »Osservatore Romano« objav-lja danes obširne komentarje o obisku nemških dr-žavnikov v Rimu. Pri tem izjavlja, da uživa nem-ški državni kanceler popolno moraino podporo pa-peža in katoliške cerkve pri svojih prizadevanjih, da doseže notranji mir v Nemčiji in splošni mir v Evropi. List piše: Požrtvovalna prizadevanja dr. Brüninga so dosegla danes svoj prvi zaključek. Kronal jih bo korak otroške vdanosti, ki ga bo sto-

ril nemški državni kanceler pri vrhovnem pastirju katoliške cerkve. V besedah in željah papeža bo našel zadoščenje in novo tolažbo za svoje delovanje pripravi velikih težkoč, ki ga še vedno čakajo. »Osservatore Romano« dalje ugotavlja, da se je izvršil obisk dr. Brüninga in dr. Curtiusa v atmosferi sim-patične prisrčnosti. Splošno zanimanje sveta za ta obisk dokazuje, s kakšno pozornostjo opazujejo na-rodni ta prizadevanja za pomiritev sveta.

Kriza pretresava Madjarsko

Budimpešta, 7. avg. Ž. Gospodarsko življenje v Madjarski postaja vsak dan slabše. Povsod primanj-kuje denarja in skoro nihče ne more zadovoljiti vs-je obvezam. Lahko se reče, da je nastal popoln zastoj v finančnem in gospodarskem življenju. Po-let tega je padla cena pšenice na minimum, tako da se plačuje za 1 stot 85 do 90 Din. Večje dosežejo le veleposredniki, ki lahko žito izvažajo in dobijo za to izvozno premijo, tako da se cena pšenice dvigne do največ 150 Din. Nezadovoljstvo med na-rodom je ogromno, samo nobenega ni, ki bi to nezadovoljstvo organiziral. Tistega pa, ki to po-skuša, obtoži vlada radi komunizma. Vlada je v zadnjem času odpustila mnogo uradnikov; isto so

storili tudi privatni zavodi. Sedaj se pečajo še z mislijo, da reducirajo še veliko število uradnikov, ali pa, da vsem uradnikom znižajo plače za 10%. 20.000 uslužbencev je ostalo brez dela. Na eni strani je življenje v Madjarski tako, na drugi pa se me-čejo ogromni zneski za razne reprezentacije. Saj so danes obrnjene vse oči na inozemsko posojilo, ki ga pa Madjarska ne more dobiti brez podpore Francije. Francija je postavila Madjarski zahteve, ki jih neče sprejeti. Če bi v Madjarski prišlo do koncentracijske vlade, šele potem bi bila pripravljena Francija, pogajati se za posojilo, drugače pa o pomoči neče slišati.

čiča ulici, po Igriski ulici, po Rimski cesti na Tržaško cesto. Ta kabel bo dolg 2300 metrov. Naraščajoča potreba toka na periferiji mesta, tako za luč, kakor tudi za industrijo in za novi tramvaj, je namreč stari kabel zelo osla-bila, tako, da je bilo nujno potrebno, da se napelje nov kabel. Obenem pa bo nov kabel pomagal tudi k postopni izmenjavi toka v sre-dini mesta, ki je mestna elektrarna namerava v teku let izvesti po vsem mestu. Kakor znano, ima sedaj sredina mesta tok z napetostjo 150 voltov, periferija pa tok z visoko napetostjo. Ta tok v napetosti 6000 voltov se v transfor-matorjih pretvaja v tok z napetostjo 220 vol-tov za luč in v tok z napetostjo 380 voltov za gonilno silo. Tok z visoko napetostjo je po-sebno pripraven radi tega, ker ga je možno odvajati v večje daljave, med tem, ko bi z navadnim ljubljanskim tokom ljubljanska elektrika ne mogla niti v moste, niti na jezi-co. Kakor rečeno, pa se bo v teku let vsa ljub-ljanska napeljava preuredila na tak trofazni tok visoke napetosti. Do tedaj pa je seveda še dolga doba.

Poraba toka v Ljubljani vedno bolj na-rašča. Vedno več hiš uporablja elektriko, dalje novi obrati, novi tramvaj, boljša cestna raz-svetljava, vse to pospešuje porabo toka. Maja meseca je na primer konica porabe elektrike že dosegla 1650 kilovatov, pozni pa se bo go-tovo še dvignila na 3000. Pomisliti pa je treba, da je še pred 8 leti znašala najvišja konica v Ljubljani le 800 kilovatov, potem si moremo predstavljati napredek Ljubljane v tem oziru.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo, nekoliko hladnejše vreme

Pregled vlakov za Jugoslavijo

Dunaj, 7. avg. AA. Korbiro poroča, da je av-strijska policijska direkcija odredila, da počenši z 6. avgustom policijski organi pregledajo vse vlake, ki vozijo z Dunaja v Jugoslavijo. Pregled vlakov se vrši na dunajski južni postaji. Vdrugič se vagoni pregledajo na meji, in če bi se slučajno dobila ka-tera bomba, bi se tako dalo točno ugotoviti, kako in kje je mogla priti v vagon. Toda dosedajni pre-gledi niso pokazali nikakega pozitivnega rezultata, ker niso našli ne bomb, ne sumljivega materiala.

Belgrad, 7. avgusta. AA. Upokojen je Milan Lipuš, carinik v Mariboru.

Rim, 7. avgusta. AA. Vlada je z današnjim dekretom izvršila velike spremembe prefektorskih mest po vsej državi.

Ankara, 7. avgusta. AA. Vlada je podaljšala tiskovni zakon.

Calcutta, 7. avgusta. AA. Indijska imperialna banka je povišala eskontno mero na 6%.

Blagoslovitev kapelice v Logarjevi dolini

Ob priliki blagoslovitve kapelice Kristusa Kralja v Logarjevi dolini dne 9. t. m. naj povem slovenski javnosti tole:

Najprvo o postanku kapelice. Ko sem prišel pred osmimi leti za kaplana v Solčavo, so mi že takrat pripovedovali, da je staro prerokovanje, da bo še v Logarjevi dolini nekoč stala cerkev. Posebno je zmeraj trdil rajni Logar in na stara leta hodil celo na tisto mesto (približno, kjer je zdaj cerkva) in premišljeval zatopljen v krasolo razgleda po cele ure. Tako, kakor je prerokovano, se tudi mora zgo-diti — to je vedno trdno prepričanje Solčan.

Zadnji vzrok je bil pa ta: Pavel Šuman, aka-demik, se je v gorah ponesrečil. G. dr. Šuman je hotel napraviti nekje na Mrzli gorci velikanski križ iz marmornja v ta žalosten spomin. To se mi je zdelo lepo — a še lepše bi bilo, ko bi se tisti denar porabil za kaj lepšega in koristnejšega: za kapelo v Logarjevi dolini. G. dr. Šuman je res na to pristal — torej začel je storjen!

Izpočetka smo mislili na manjšo kapelico, v spomin 4 Pavleta in v spomin 40 let župnikovanja g. M. Šmida v Solčavi, a tu se oglasilo naš vrli kmetje: Kaj poštenega napravimo, da bomo še mi not šli, ne samo duhovniki in ministri!

In tako smo iskali primerne načrta in pro-stera. Res smo imeli načrta in prostora dva: za to kapelico od dveh najbolj priznanih slov. arhitektov. Odločili smo se za enega res lepšega in umetniškega — drugega. Ko sem pa zbiral prispevke za ta načrt po Ljubljani in Celju računajoč z oziroma na nje-govo slavno ime, da bom veliko denarja skupaj spravil, sem spoznal, da sem se uračunal. Dobro je bilo, kar sem nabral — a premalo, da se takšen načrt udeleži.

Če sem torej hotel kakšno kapelo sploh po-staviti, sem se moral naenkrat predvsem na doma-čine. Ti so pa hoteli na vsak način tretji načrt, ki ga je medtem napravil g. Tine Golob, absolvent tehnične šole v Ljubljani in delovodja pri etabli-čniku Kumer v Sočanju, mlad, a talentiran fant. Ta načrt je tudi lep, preprost, a tudi originalen in umetniški. Preračunan je na dvesto ljudi. In ta-kega smo hoteli imeti. A prostor je slučajno ali ne slučajno isti, kakor je bil že zdavna mišljen in napovedan!

Julija lanske leto smo pričeli z delom, potem, ko je prevzeli knožoško dr. Rožman temeljni kamen blagoslovil — in spravili stavbo do zime pod streho. Medtem sem zbiral prispevke osebne v de-narju in blagu, a tudi dobilke za srečelove po raz-nih mestih in trgih, vaseh in domovih.

Moram reči, da so me povsod prijazno spre-jeli in po svojih močeh in v očiščen blagoslovski krizi darovali še precej lepe zneske — vsaj neka-teri. V splošnem sem opazil zanimanje in naklon-jenost za stvar. Največ sem pobiral pri trgovcih Ljubljane, Celja in Maribora. Ko sem po neko-d celo po trikirat prišel, sem se že resno bal, da me bodo ven vrgli — a to se ni zgodilo. Torej Ljub-ljana, Celje in Maribor, Bog plačaj! Bog povrni tudi vrlim Savinjanom od Petrovč pa do Luč. Pa tudi Končanom in Sentjurčanom!

Ustanovnikov, ki so darovali 1000 Din ali več, je okrog 50. V Ljubljani je sicer samo eden, a ta zaleže toliko več: namreč za pet tisoč Din — to-liko, kolikor sem približno od vseh dobil. Pove-dati ga ne smem, pa ga boste ugali. Saj poznajo njegovo dobro arce povsod. To je bil dar za oltar. V Celju je na prvem mestu g. Konrad Golobanc, ki je daroval eno okno 3800 Din, ga. Majdičev, 1000 Din; kelih in oltarni prt ga. Plesivčnik; Ljud-

Smrt

Na Rimski cesti 12 je večeraj zjutraj umrla go-spa Franciška Z a b r e d, roj. Ljčan iz znane Ilirsko-bistriške rodbine, vnukinja Matije Ljčana, takrat na notranjskih narodnih taborih splošno imenovanega »starega Slovenca« in sestra očeta pred nedavnim umrlega profesorja bogoslovja v Gorici, msgr. Jo-sipa Ljčana. Po zgodnji smrti njenega soproga, že-lezniškega uradnika Avgusta Zabreda, je imela 32 let trafiko na glavnem kolodvoru v Gradcu, odko-der se je zlasti dobro spominjajo oni gospodje, ki so v predvojni dobi študirali v Gradcu. Bila je podpornica takratnih graških slovenskih društev in se je prav posebno udeleževala v korist družbo sv. Cirila in Metoda navzlic neugodnim prilikam v nemškem mestu. Ob koncu vojne je morala na pri-tisk Nemcev zapustiti Gradec, kjer je radi svoje krepke narodne zavesti in slovenske miselnosti pre-živela zlasti med vojno dokaj bridkih ur.

Blag ji spomin! — Preostali smo sožalje!

Nov električni kabel

Ljubljana, 7. avgusta.

Mesina elektrarna je pričela polagati skozi sredo mesta nov kabel za električni tok visoke napetosti. Ta kabel polagajo po Slomškovi ul., nadaljevali pa ga bodo po Resljevi cesti, po sv. Petra nasipu, po Dvorskem nasipu, čez Turjaški trg, v Hilsnerjevi in Simona Gregor-

Da Vam bo

POTOVANJE

s parobrodrom, autom, vlakom i. t. d.

PRIJETNO

vzemite seboj na pot 1 steklenico

ALGA

>ALGA< Vas obvaruje vsake slabosti!

>ALGA< dobiva se povsod 1 steklenica Din 16.—.

Zdaj pa mogoče katerega skrbi, kako bo prišel k nam. Celjski avtobus bo progo pomežil, pošta bo tudi vozila iz Suartnega na Paki kakor navadno. Najbolje pa napravite, ako naročite izletniški (odprt, pa se da tudi pokriti) avto za 26 oseb telefonično v Solčavo na naslov: P. Urh.

Torej le brez skrbi in na veselo svidenje!

Kolman Vinko, kaplan.

Slovo in zahvala

Čas prihaja in že je tu, da se bo treba zopet ločiti od drage slovenske domovine. Kako naj se zastopniki K. S. K. Jednote poslovmimo od vseh dobrih in ljubih, ki smo jih tu našli? Kako oddolžimo vsem, ki so nam bili naklonjeni in uslužni ob tem prvem oficielnem obisku naše Jednote pri milih rojakih? Nameravali smo prirediti poslovljni banket, da bi se na njem ponovno zahvalili vsem zastopnikom oblasti in predstavnikom naroda ter svojim prijateljem in dobrotnikom za simpatije, dobrohotnost in postrežnost, s katerimi so nas povsod sprejemali, pozdravljali ter na naših potih po domovini spremljali in podpirali. Toda dogodilo se je medtem, da so bili na žalost neki kraji slovenske zemlje obiskani od hudih požarnih katastrof, ki so nam dale misliti, če ni primernejše, da ne banketiramo, marveč za to rajši siromakom solze otiramo. In tako smo sklenili namesto nameravanega banketa dati 10.000 Din

V Ljubljani, 8. avgusta 1931.

Glavni uradniki K. S. K. Jednote:

Frank Opeka, predsednik; John Germ, prvi podpredsednik; Jos. Zalar, tajnik; Rev. John Plevnik, duhovni vodja.

Najmlajša planinska postojanka

K blagoslovitvi nove planinske kočice na Sv. Gor.

V nedeljo, 9. avgusta se odprla na svečan način naša najmlajša planinska kočica na Sveti Gori 849 m visoko. — Že več let se neprestano večja števila turistov, ki posejajo našo idilično Sveto Goro, mnogi bi radi prenočevali na tem prelepem planinskem koči naše slovenske dežele, tako da sedanja svetogorska mežnarjeva gostilna mnogokrat ni več zadoščala za preskrbo številnih planincev. Vse to je nujno narekovalo potrebo zgraditve planinske kočice na Sv. Gori, tako da je v l. 1930

za najbolj prizadete pogorelce, in sicer 5000 Din za one v Nadlesku pri Starem trgu na Notranjskem ter 5000 Din za te v Špeharjih župnije Sinji vrh v Beli Krajini. Ta denar se bo na pristojni mesti odposlal. Nam glavnim uradnikom K. S. K. Jednote pa zdaj ne preostane drugega, nego da se tem potom vsem še enkrat zahvalimo in tako poslovmimo. Še enkrat torej: Hvala prisrčno Vam, ki ste ljubili naš prihod! Hvala oblastem, svetnim in cerkvenim; hvala društvom in organizacijam; hvala uredništvom časopisov; hvala vsem posameznikom za vse, kar ste ukrenili, storili, žrtvovali, da je bil tako veličasten naš sprejem pri Vas in tako veselo naše bivanje med Vami! Ljubezen za ljubezen in zvestoba za zvestobo. Mi Vam kličemo: Zbogom! in odhajamo — a naša ljubezen in zvestoba ostaneta pri Vas. K. S. K. Jednota ne bo nikoli pozabila Vaših dragocenih uslug, rojaki, marveč bo čakala v pripravljenosti, da Vam jih kdaj vrne!

temeljih, drugo pa je povečini iz lesa. Ima poleg prostorne jedilnice še 5 sob za planince, ki so vse najudobnejše opremljene z novim pohištvom, v podstrešju so skupna ležišča, zelo obširna in prijazna pa je veranda, s katere se planincu nudi krašen razgled po naših Kamniških in sosednjih planinah. Za oskrbnika je postavljen g. Obidič, čigar gospa je priznana dobra kuharica, ki bo vsem gostom kar najbolje skušala postreči. — Glavna zasluga za zgraditev te kočice gre kot rečeno g. Tomažinu, po

odbor naše res agilne litijske podružnice Slovenskega planinskega društva sklenil zgraditi to planinsko kočico. — V to svrhu se je ustanovila pod predsedstvom litijskega notarja g. dr. Jos. Krevla kreditna zadruga, ki je potem izdala delnico po 100 Din društvu pripomogla do potrebnih denarnih sredstev. Ker so razmere vedno huje pritiskale in zahtevale zgraditev te kočice, je lanko jesen definitivno sklenjeno, da se mora na vsak način tekom l. 1931 ta zgradba dovršiti. Vzhlic temu, da niso bila zbrana še dovoljna denarna sredstva, se naš planinski odbor pod načelnikovanjem neutrudljivega planinca, pristnega sina naše matere narave, kakor vedno tako rad in s ponosom povdarja, g. Ferdinanda Tomažina, ni plačil preiti od sklepev do dejanj. — Tako je bilo v kratkem času treh mesecev vse pripravljeno, svet nakupljen, poseljen ves les v bližnjih hribih ter speljan na goro. Načrt za planinsko kočico je odbor takorekoč sam izkonstruiral na podlagi izkušenj in posvetov mnogih drugih takih planinskih koč v tu in inozemstvu, tako da je bil končno napravljen tak načrt, ki je najpraktičnejši in najlepši. — Zidarska dela je odlično izvršil litijski zidarski mojster g. Franc Gorenc, tesarska dela (pretežna večina celotne stavbe) pa je do minucioznosti natančno izvršil tesarski mojster g. Ivan Čmak z Gomilkega, ki si je s to stavbo svoj ugled le še povečal. — Stavba sama ko taka je zgrajena na desnem gričku Svete gore, oddaljena od šole 3 minute, stoji na betonskih

katerem se bo tudi imenovala »Tomažinova kočica«, dalje našemu planincu okrajnemu glavarju g. Fr. Podboju, litiskemu notarju g. dr. Krevlu, ki je takorekoč financiral celo podjetje, ljubeznivemu svetogorskemu župniku g. Nacetu Zganjarju, ki je z nasveti in dejanji na licu mesta pomagal pri graditvi in nadzorovanju. Tomažinova kočica stane nekaj nad 150.000, od katerih je slaba polovica krita, ostalo pa je zadolženo pri članih in prijateljih planinskega pokreta. Pohvalno je treba povdariti, da so naši planinski sosede Zagorjani mnogo prispevali k tem stroškom.

Spored slavnostne otvoritve.

V nedeljo ob 11 pred kočico sprejem vseh došlih gostov, nato blagoslovitev kočice in nagovori, katerim sledi veselo planinsko rajanje okoli kočice. Sodeluje zagorska rudniška godba. V slučaju slabega vremena se vsa slovesnost otvoritve preloži na jesenski čas. — Vabijo se vsi prijatelji zdravega planinskega športa, da se te slavnosti udeležijo. Najkrajša pot je s Save preko Tirne 1 uro in pol, preko Leš 2 uri, iz Kresnice preko Vač-Mačkovec 3 ure, iz Zagorja 2 uri in pol, iz Litije peš preko Ponovič-Cirkuš 3 ure.

Zelimo, da bi ta naša najmlajša planinska postojanka kar najbolje uspevala ter nudila planincem udobno in pošteno zavetje, vsem tistim pa, ki so z delom in trudom doprinesli svoje žrtve k zgradbi te kočice, pa iskrena planinska zahvala. H. L.

Fašisti vidijo strahove

Zvonika ura straši. Kako težavno je stališče slovenskega duhovnika pod fašizmom, pojasnjuje sledeči konkretni primer: Na Bukovem pri Cerklju ob savi pred časom dobili nove zvonove. Kakor vsi vojnoodbojniški zvonovi, imajo tudi ti vlit na vnanji strani liktorski znak. Ko so torej na Bukovem zvonove montirali ter obenem uredili za bitje ure, zgodilo se je, da bije kladvo za ure ravno na liktorski znak. Eksaltirani ekspanenti fašizma so župnika Petra Šorlija zatožili, da je nalašč tako napravil. Imel je velike siktosti in procese, dokler ni strokovna komisija ugotovila, da sploh ni bilo mogoče drugače montirati ure.

Nevarna sovražnik fašizma. Kako zelo se čuti fašizem močnega, priča dogodek: na Vipavskem nekje je imel kmet kosa, ki je krasno prepeval »Naprej zastava slave«. To je prišlo na uho go-riškem policijskemu upravniku, G. Modesti je takoj izdal odlok, da mora kmet v roku 24 ur kosa usmrtili. Kmetu se pa je živalica smilila in jo je raje izpuštil v prosto naravo. Kos pa je imel smolo. Mačka ga je ulovila in snedla. Tako ima sedaj fašizem mir pred nedolžno živalico. Osvobodil se je velikega in nevarnega sovražnika.

Tudi »Bogoljub« *ustavljen?* Zadnja Bogoljubove številke primorski naročniki niso prejeli. Pri-spele niso niti priporočene pošiljke. Kaj se je zgo-dilo a tem edinim verskim listom, ki je še prihajal na Primorsko, ni še točno znano. O zaplembi od strani fašističnih oblasti ni bil izdan nikak odlok; bržkone je vso pošiljko zavrgla fašistična cenzura.

Iz goriškega Alojzevišča. V upravi goriškega Alojzevišča je bil za vladnega komisarja imenovan duhovnik Marcel Antonini, profesor v škofjskem Malem semenišču. Do zdaj je upravljaval zavod goriški podprefekt V zavodu ostane baje vse pri starem.

Kaj je z župnikom Strancarjem? Vest o kon-finciji rihembškega župnika Strancarja se še ne potrjuje. Gotovo je le, da je g. župnik postal žrtev podlega ovadstva in da je glavni državni tožilec v Trstu, ki v smislu konkordata zastopa državne interese v cerkvenih zadevah, zahteval od goriškega nadškofa, da g. Strancarja odstrani iz Rihemberka.

Kuraciji Števerjan in Bilje pri Gorici je ne-davno nadškof povzdignil v župniji. V Števerjanu je bil za župnika umeščen dosedanji kurat Ciril Sedej, v Biljah istotako dosedanji kurat Ciril Zamar.

Murska Sobota

Neznosna vročina. Kar se tiče vročine, smo dosegli v sredo višek. Tega dne ob 15, so toplotni kazali 50° C. Vročina je bila naravnost nez-nosna. V četrtek ob 10. je bilo v senci 30° C.

Nagla smrt. Smučišča mati iz Kroga je bila v nedeljo še pri prvi vs. maši. Ko je prišla domov, so jo napadle bolečine in v terek zjutraj so jo že pokopali.

Bilanca iz bolnišnice. Tekom meseca julija je bilo v bolnišnici dnevno (povprečno) 147 bol-nikov. Bolnišnica pa ima samo 140 postelj. Kdaj bo prišlo do prepotrebne povečanja bolnišnice?

Majdica se lišpa.

Majdica se pripravlja z mamicu za izprehod. Obleče čisto opravo in v resnici dražestno izgleda. Med potjo vsi znanci občudujejo njeno novo obleko. »Saj ni nova, samo s Schichtovim Radionom je oprana« *odgovarja ona vsa ponosna in vsi se z odobravanjem smejejo mali Majdici.*

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

Strašna smrt mladega dekleta

Dravograd, 6. avgusta.

Šestnajstletna Marica Korbes, hčerka posestnika in lesnega trgovca iz Veljke pri Dravogradu, ki se je učila šiviljske obrti, se je včeraj med opoldanskim odmorom vozila po precej strmi cesti s trga proti dravskemu mostu. Nesreča je hotela, da Marica v vedno hujšem diru in svoji prestrašenosti ni več znala obvladati kolesne zavore. V največji brzini se je na ovinku zaletela v vogal novozgrajene hiše trgovca Juharta. Z nogami je butnila v kletno okno, z glavo pa ob zid s tako silo, da je nezavestna obležala. Prenesli so jo takoj k bližnjemu zdravniku g. dr. Eratu, pa je nesrečna deklica medtem že izdihnila. Zlomila si je hrbtenico in razbila lobanjo. V hiši, kjer stanuje zdravnik, je gostilna, v kateri se je slučajno nahajal oče

ponesrečene deklice. Ko je videl, da se zbira jo ljudje, je šel pogledat. Lahko si mislimo, kako je bilo pri srcu nesrečnemu očetu, ko je videl pred seboj svojo ljubljeno hčerko — mrtvo. Pokojna Marica je bila zelo pridna in marljiva in je, preden se je šla učiti šivat, vodila vse gospodinjstvo svojemu očetu. Naj mirno počiva v Gospodu! Zalujo-čemu očetu naše iskreno sožalje!

Isti dan bi se kmalu pripetila še druga ne-sreča. Usluženec gostilničarja in mesarja g. Jo-sipa Pšeničnika je hotel pri neki vožnji v Kolo-vratu pri Dravogradu obrniti voz. Konj se je ne-nadoma prestrašil in je potisnil voz v Dravo, pri tem je še sam padel v vodo. Posrečilo pa se je, da so konja in voz brez nadaljnje škode potegnili iz Drave.

Odkritje spomenika M. Vilharju

V nedeljo, 9. avgusta se vrši v obmejni Planini odkritje Vilharjevega spomenika po sledečem sporedu:

8. avgusta ob 9. zvečer spreved po trgu, ve-ličastna razsvetljava, nato slavnostna akademija. 9. avgusta ob 5. budnica, ob 10. sprejem go-stov na Vilharjevem trgu, ob pol 11 spreved, nato sv. maša na glavnem trgu, ki jo bo služil naš rojak, dekan g. Jože Juvanc iz Cerknice. Po sv. maši odkritje spomenika.

Po kulturnem delu proslave bo ob 3. velika narodna veselica. Ves glasbeni spored bo igrala godba Cerknica, pojo okoliški pevski zbori.

Vožnja je polovična na vseh, potniških in brzih vlakih, razen SOE, do Planine se plača cel vozni listek in se da na prireditvi žigosati, ter velja isti listek za povratek.

Zavedni Slovenci, izkažimo čast našemu veli-kemu ljudskemu pesniku in skladatelju M. Vil-harju ob 60 letnici njegove smrti! Zato vsi na slovesno odkritje Vilharjevega spomenika v ob-mejno Planino!

Fantovski tabor pri Sv. Juriju ob Ščavnici

Dne 23. avgusta t. l. priredi Prosvetna zveza velik fantovski tabor pri Sv. Juriju ob Ščavnici za ves ljutomerski okraj ter sosedne župnije Svetinje, Sv. Tomaž, Polensak, Sv. Lovrenc v Slov. goricah, Sv. Anton v Slov. goricah, Negova, kakor tudi za celo Prekmurje. Ob pol 10. bo cerkvena slovesnost s pridigo, po sv. maši pa fantovski tabor na prostem pred cerkvijo. Govorita zastopnika mariborske in ljubljanske Prosvetne zveze. Sledijo pozdravni go-vori fantov.

Fantje, dne 23. avgusta vsi k Sv. Juriju ob Ščavnici, da na javnem taboru pokažemo, da v naših srcih še gori ogenj katoliških načel. — Na svidenje!

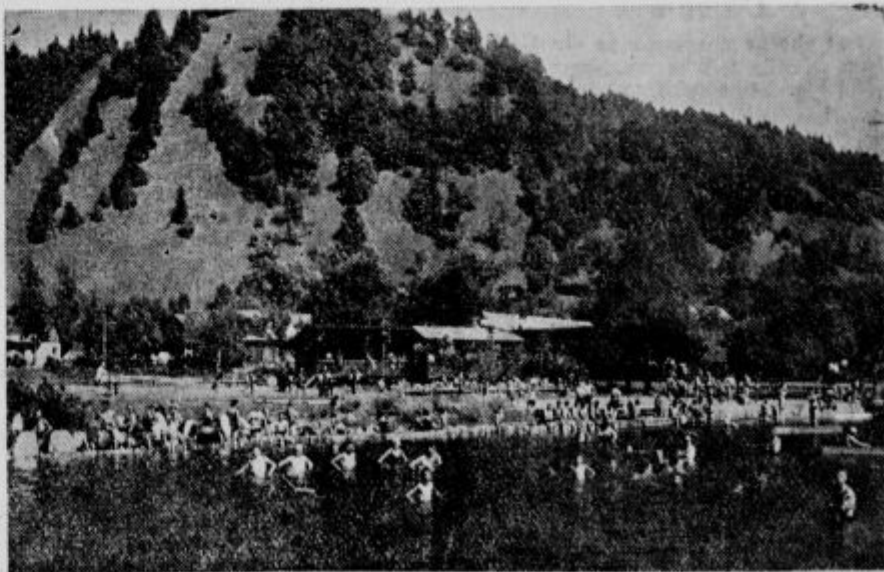
Krško

V nedeljo 9. avgusta vsi v Krško na 60 letnico tankajšnjega gasilnega društva.

FOTOAPARATE

svetovnih trdk Zeiss-Ikon Rodenstock Voigtlander. Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi Jugoslovans-ka knjigarna v Ljubljani. — Zahtevajte cenik! —

Kopališče v Škojji Loki

Narščajoči tujski promet je primoral me-stno olespevalno društvo, da je pretekle dni po-večalo kopališče za nekoliko kabin. Kopališče leži na slikovitem bregu Poljanske Sore, ki se odli-kuje zlasti po visoki temperaturi. Kopališče je imelo prej 30 velikih kabin, sedaj je to število za nekoliko naraslo, tako da bo za nekaj časa nudilo kopalcem dovolj prostora. Agilno društvo je poskrbelo tudi za dolg oder ležalnih desk, kjer se lahko kopalci prijetno solnčijo. Zlasti ob ne-deljah kar mrgoli kopalcov domačih in tujih. Po-sebno radi obiskujejo kopališče izletniki, ki pri-

dejo od Sv. Katarine preko Grmade v Škojjo Loko. Mnogo se jih pripelje tudi s kopalnim vlakom. V kopališču je vedno preskrbljeno z mrzlimi je-dili in pijačo, kjer solidno postreže g. Ign. Trdina. Društvu bi priporočali, da bi v doglednem času mislilo na zgraditev omari, kjer si lahko vsak sam shrani obleko, kajti to je mnogo bolj pripravno, kakor skupne kabine, kjer se včasih nabere do 20 ali še več kopalcov v eni kabini. Slika nam kaže pogled z levega brega Poljanske Sore na »Županov jezo«, kjer se solnči brezštevila kopalcev. V ozadju slikoviti Sten in kopališka zgradba.

Ali se šola izplača?

Nedvomno je vsak izmed nas doživel trenotke, ko mu je nehote vstalo vprašanje: »Ali se šola izplača? Ali ni škoda nenadomestljivih mladostnih let, ki jih žrtvujemo šoli?« Na ta vprašanja odgovarja Donald Rose, Anglež, ki je bil 14 let učitelj, sedaj pa je član uredništva velikega dnevnika v Filadelfiji. Rose izjavja:

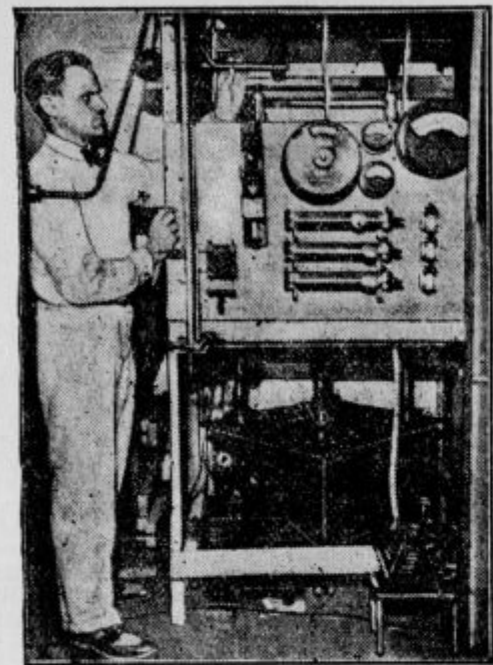
»Nezaslišano veliko časa porabi človek v otroški dobi za učenje brezkoristnih stvari, nepotrebne šare in vežbanje v smešnih umet-

Če bi bil učitelj zemljepisja, bi pometal vse zemljepisne učbenike skozi okno. Na globusu bi učencem v petnajstih minutah dokazal, da je zemlja okrogla in precej velika, in da se more na njej vse mogoče dogajati. Potem bi obesil na steno velik svetovni zemljevid, razgrnil najnovejšo številko kakšnega dnevnika in pogledal, kaj se je na svetu zgodilo. In potem bi otroke prijateljsko pozval, da naj z menoj vred odkrijejo na zemljevidu, kje in zakaj se je vse to zgodilo.

Kdo bo ugovarjal, da je ta učna metoda nesistematična. Dovoljujem si odvrniti, da je bilo vse, kar sem se kdaj učil iz zemljepisja ali iz drugih učbenikov, ravnotako nesistematično in zmedeno, in vrhu tega še navadno zastarelo, če sem to ali ono res kdaj rabil. Zato niti ne bi maral vzbujati videza, da poučujem sistematično zemljepisje, ker ima tak pouk pomen k večjemu za kakšnega pomorskega namesčenca ali letalca okrog sveta. Namesto tega bi skušal v otrocih zbuditi radovednost za svet in njegove metode, dežele in pridelke in bi jih naučil, da bi vse to znali najti na zemljevidu.

Na podoben način bi podajal zgodovino. Vsaka številka dnevnega časopisja vabi na zgodovinske izlete. In ta metoda ima revolucionarno, pa neprecenljivo prednost.

Namesto, da bi začel s svojimi učenci neke v preteklosti in jih vlekel strogo po kronološkem redu do spehane sedanosti, bi raje začel s to sedanostjo in jih od tu z vsem navdušenjem, ki sem ga zmožen, odvedel po veliki cesti zgodovine. To je edini način, ki more otrokom koristiti, izvzemši tiste, ki hočejo postati šolski učitelji ali pisati učbenike in so tako vnaprej pristaši obstoječega sistema.

Arthur Compton, ameriški fizik, odlikovan z Nobelovo nagrado. Compton si prizadeva, da bi z napetostjo 10 do 20 milijonov voltov dosegel toploto, ki bi bila že skoraj toliko kakor na soncu. S to toploto upa, da bi se dali razbiti atomi, s čimer bi se sprostile neomejene množice energije. Razbitje atoma je danes glavni cilj fizikalne znanosti.

nijah, s katerimi se ni treba pečati nobenemu pametnemu človeku. To so npr. nesmiselnosti in lokavščine aritmetike. Sam sem se moral prekljati z njo in sorodnimi predmeti polnih deset let moje nenadomestljive mladosti. Prebil sem se skozi celo geometrijo, enostavno in višjo, sem zmagal težavne algebrske enačbe, a reči moram, da mi niti najmanjša sled tega znanja ni ostala. Da, še več: prav nič ga ne pogrešam. V mojih možganih mora biti velika bela lisica, ki jo je preje izpolnjevala aritmetika: toda ta lisica niti malo ne boli. Izvzemši pošastanko, sem pozabil domalega vso aritmetiko.

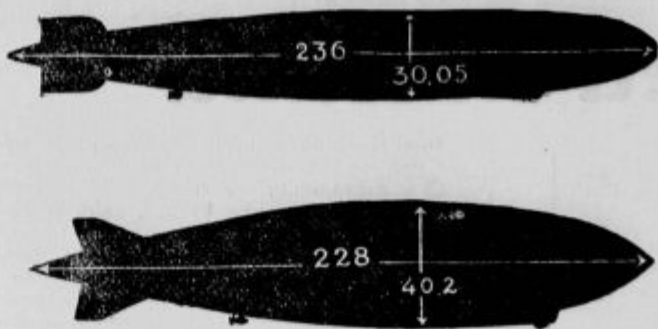
Pršteno in odkritosrčno priznam, da so leta, ki sem jih porabil za aritmetiko, zame skoraj popolnoma izgubljena. Morda bo kdo ugovarjal, da koristi matematično šolanje dečku nekako posredno, zbujajoč v njem neke zmožnosti in darove, ki potem na skrivnosten način preidejo na druga, važnejša poprišča. Toda psihologi so ugotovili, da duševne zmožnosti niso prenosljive iz enega dela možgan v drugega. Sposobnost za izračunavanje pravokotnega trikotnika nima ničesar opraviti s sposobnostjo za reševanje težavnih logičnih miselnih nalog. Specialist v računanju je pač specialist v računanju in drugega nič.

In kako je z zemljepisjem. Tudi njega sem zaužil, mislim, zadostno mero. In sicer večinoma na Angleškem. Kaj mi je ostalo od vsega? Izredno malo. Vem približno, kje leži Siam. Vse drugo leži zame samo nekje blizu Sijama. Kamčatka, Spitzbergi (Svalbart), Tanna-Arica, Tannu-Tuva, Portugalska, Vzhodna Afrika in Saravak — vsi leže pri Siamu. In če Nižnji Novgorod ne bi imel sičnika, bi ga tudi iskal v bližini Sijama; tako pa vem, da mora biti nekje v Rusiji.

Pa zgodovina! Vse zgodovinsko znanje, ki sem si ga bil pridobil v otroški dobi, se je razpršilo kakor megla pred soncem, predno sem prišel do tega, da bi se s tem znanjem okoristil. Le nekaj malega dejstev in letnic, ki mi jih je vtila v glavo praktična potreba ali kaka smešna miselnost zveza, in pa ogromna množina zmot mi je ostalo. In podobna zmeda prevladuje v mojem prirodoslovnem znanju, v mojih prvih jezikovnih studijah, v mojem znanju angleške literarne zgodovine. Ne vem, kaj mi je vse to znanje koristilo takrat; to pa dobro vem, da šest mesecev pozneje nisem imel od njega nobene koristi več.

Z mednarodnih avtomobilskih tekem za alpski pokal: Wanderer pri Celerini tik cilja St. Moritz.

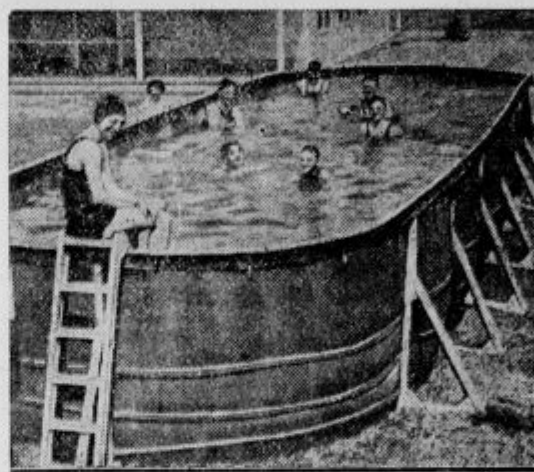
Novi »Zeppelin«. V Friedrichshafnu so začeli graditi nov zrakoplov »Zeppelin« novega tipa (spodaj), ki bo nekoliko krajši, zato pa znatno večjega premera nego sedanji »Groß Zeppelin« (zgoraj) in bo nosil ime »LZ. 120«. Novi zrakoplov bo dolg 228 metrov premer pa bo znašal na najširšem mestu približno 41.2 m. Zato bo tudi prostornina novega zrakoplova skoraj za polovico večja nego jo ima sedanji »Zeppelin«, to se pravi 200.000 kub. metrov proti 105.000. Štirje Dieslovi motorji novega zrakoplova bodo mogli razvijati 3600 k. s. proti 2650 k. s. sedanjega »Zeppelina«.

Sedmi dan pa je Bog počival

Kakor človek je stara misel, da mora človek po dnevih dela imeti dan počitka, dan, ko se oddahne od telesnega dela, se pogrezne v svojo notranjost, obrne svoj pogled v večnost in opravi zahvalno, zadostilno in prošnjo daritev na oltarju svojega Boga. Stara in nova zaveza spoštujeja 7. dan v tednu, ki jima velja kot božja ustanova — kot Gospodov dan. Vendar naj bo po krščanski zamisli deležen nedelje ves človek — i duša i telo. Zato krščanstvo ni nikdar zametalo poštenega veselja in razvedrila v nedeljo. Samo nekatere verske ločine (n. pr. puritanizem) so hotele iz kr-

ščanstva iztrebiti vsako veselje. Odtod pretirani nedeljski počitek na Angleškem, ki prepoveduje ob nedeljah vse prireditve in morajo biti zaprta gledališča in gostilne. Katoliško krščanstvo pa se je vedno držalo zlate srede in je odklanjalo vsako pretirano strogost. Pri tem pa seveda nepremakljivo vztraja na posvečevanju duše v nedeljo in strogo graja vsako zanemarjanje nedeljskih verskih dolžnosti.

Ze nekaj časa je opaziti prizadevanja, da bi se nedelja razsvetila, da bi se ji vzel vsak verski pomen. Ruski komunizem je šel celo tako daleč, da je razbil dosedanj naravni teden in nedeljo odpravil. Delavci imajo prosti poljubni dan v tednu. V zadnjih dneh so se pa oglasile tudi nekatere industrijske panoge v Nemčiji, ki zahtevajo, da se nedelja odpravi. Steklana industrija in nekatere vrste železne industrije zahtevajo nepretrgan delovni teden. Ali mislijo industrijski podjetniki, da je delavec res mrtev stroj brez duše, brez duševnih potreb? In vrhu tega: kam se mudi industriji celo v teh težavnih časih splošnega gospodarskega zastaja, ko ni kam z zalogami in je na milijone brezposelnih? Ali nekateri ljudje res niso sposobni nobene druge misli nego hitra produkcija in dobiček? Katoliška cerkev je žrtvovala moderni industriji nekaj svojih praznikov, toda nedeljo in nedeljski počitek bo brezpogojno branila. Nikdar ne bo dovolila — tako naglašja »Katol. Kor.« — da bi se zaradi gospodarskih koristi nedelji vzel njen krščanski značaj. Proti vsem komunističnim in liberalnim gospodarskim zahtevam bodo kristjani vsikdar priznavali in praznovali nedeljo kot Gospodov dan.

Kopalna banja iz šotornine, ki se da v malo minutah postaviti na vsakem vrhu. Banja je seveda ameriška iznajdba.

Prepričali se je dal

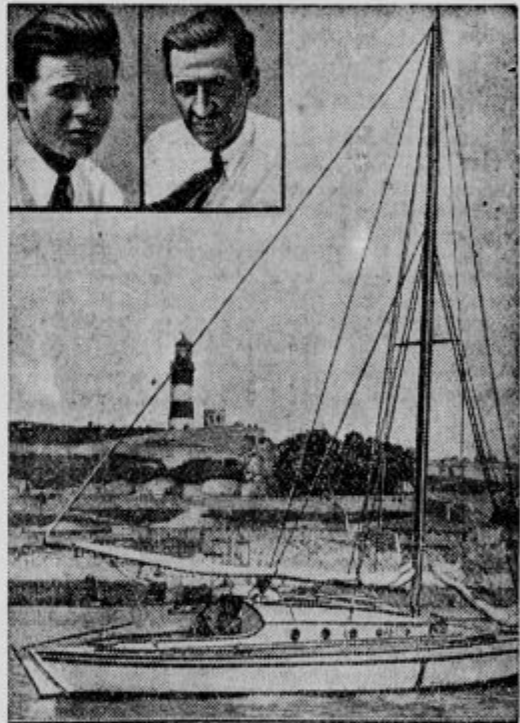
Prof. I. Hartman, učitelj klasičnih jezikov na leidski univerzi, je bil velik sovražnik vseh novotarij, naj so bile še tako očitno koristne. Tako tudi ni maral nič slišati o električni razsvetljavi in je žgal v svojem stanovanju petrolejko, ko je že ves svet rabil električno luč. Profesorjeva žena je pa še vedno upala, da bo moža prepričala, da je električna luč zelo koristna. In res — ko je njen mož nekoč odpotoval na neki kongres, je brž poklicala delavce in dala v stanovanje napeljati elektriko. Profesor se je ob povratku zaradi tega skrajno razsrdil, toda gospa mu je dejala: »Poglej vendar, moj ljubi, kako strašno praktična je ta stvar. Vidiš tale gumb? Ko prideš zvečer v temi domov, ti ni treba drugega, kakor da pritisneš nanj in takoj bo v sobi svetlo. No, in potem moreš v miru poskati vžigalice in prižgati svojo petrolejko.« Profesorju je to silno ugajalo in od te ure se je spravljal z elektriko.

W. H. Murray, guverner v Oklahomi, ki je znan po svoji diktatorski žilici, je dal sedaj 3000 navrtanih petrolejskih vrelcev enostavno zapreti. S tem hoče petrolejske tvrdice prisiliti, da bi cene olju zvišale. Zaradi znatnega padca petrolejskih cen so se namreč obšutno znižali državni davčni dohodki ter je v državnem proračunu nastal velik deficit.

Kdo sme v SSSR na visoko šolo

V Rusiji so se začeli vpisi na visoke šole. Vlada je določila, da mora biti med novimi slušatelji najmanj 85 odstotkov delavcev in delavskih otrok. V prvi vrsti bodo sprejemali delavce, ki so zaposleni v produkciji in njihove otroke. Med posameznimi delavci imajo prednost tisti, ki se morejo izkazati s kako iznajdbo, torej predvsem člani udarnih brigad. Kandidatov, ki ne izvršujejo delavskega poklica, bodo sprejeli samo 15 odstotkov; izbirali jih bodo predvsem izmed članov kolektivnih gospodarstev, otrok strokovnjakov in znanstvenih delavcev, med poveljniki rdeče armade, invalidi iz meščanske vojne itd. Med novospregjati slušatelji bo najmanj 40 odstotkov žena.

Jadrnica »Ahto«, na kateri sta 19 letni Estonec Ahto Walter (levo) in Anglež Barber (desno) preplula Atlantik. Vožnja je trajala 29 dni; morje je bilo nekajkrat tako viharo, da sta se morala drzna fanti privezati na jambor, da ju valovi niso odnesli s krova.

Smešnice

Mlad mož se je oglašil pri mogočnem finančniku. Temu se je vedno mudilo, zato je obiskovalca kratko nagovoril: »Torej denarja potrebujete, kaj ne?«

»Ne,« je odgovoril mladi mož in zardel.

»Prosim Vas za roko Vaše hčere...«

»Nu, tako torej, ali nisem rekel,« je pihal bankir. »Denarja potrebujete, kakor sem dejal...«

Gandi in evropski carinarji

»Ali bo treba kaj zacariniti, mr. Gandi?«

(Gandi pride v kratkem v Evropo, da se udeleži angleško-indijske konference v Londonu. Pravijo, da pride Gandi topot v samem opasniku.)

Gostilničarska samopomoč

Te dni je upravni odbor Gostilničarske samopomoči v Ljubljani razposlal vsem članom položnice in listek, s katerim poziva članstvo, naj vsako vplača za vsak smrten slučaj po 5 Din posmrtninskega prispevka, za sedanjega štiri umrle člane torej skupaj 20 Din. Temu pozivu dostavlja: »Vsa-ko odlašanje ali zamuda pravočasne vplačila gre na škodo proglasnim dedičem, kajti s 1. najkasneje s 7. prih. meseca, ko izidejo spet nova vabila na plačilo prispevkov, se mora račun za predidni mesec zaključiti in dospelo vsoto razdeliti.« — Prekrasno uradovanje in se prekrasnejša perspektiva za dediče Če vplača n. pr. 1500 članov, dobe dediči za vsak smrten slučaj 1500krat po 5 Din, t. j. 7500 Din, če jih vplača pa le 200 članov, dobe pa le 1000 Din. Če se pripeti smrten slučaj rednemu plačniku prispevkov, dobi kakor za kazen, ker je bil reden, v zadnjem slučaju le 1000 Din, ne-reden plačnik pa morda preskrbi svoje dediče z neprimerno višjo posmrtnino. A če vprašamo, za-čaj taka razlika v posmrtnini v posameznih me-

secih, nam odgovori prav precizno čl. 14. sedanjih pravil, ki pravi, da »odmerja« in »podeljuje« posmrtnino odbor. Ta člen je nekaj nezalaganega. Dediči po umrlih članih GS so torej izročeni na milost in nemilost odborov. Pa so v sedanjih pravilih še drugi členi, ki niso nič manj imenitni, kakor čl. 14. — Tako ne more in ne sme iti več dalje. Sedanja pravila je treba na vsak način predelati in izpopolniti. Treba je z novimi pravili poskrbeti, da bodo posmrtnine točno določene, in to po številu članov, vse netočne plačnike pa je treba brez odloga črtati, kakor to zahteva že sedanjí člen 6. Le na ta način bo nastal red tudi v Gostilničarski samopomoči. Da se pa to zgodi, naj zahtevajo vse gostilniške zadruge naše banovine, da skliče Gostiln. zadruga v Ljubljani nemudoma izredni občni zbor v svrhu poprave sedanjih, povsem zavoženih pravil. Podeželske gostil. zadruge, ki se za to pravično stvar ne bodo zavzele, bodo škodovali svoji članom vedoma. To se nikakor ne sme zgoditi. Več gostilničarjev.

Nauk našim mlekarjem

Glede na moderniziranje naših mlekarj z vpeljavo strojev, nam je mlekarški strokovnjak, ki ima za sabo dolgoletne skušnje, poslal naslednja izvajanja.

»V »Slovenec« od 2. t. m. sem bral o moderni preuredbi obratovanja Osrednjih mlekarj. Vse hvale je vredno, da se tudi med Slovenci širi moderno mlekarstvo v prilog čistoče, zdravja in trpežnosti mleka. Tu pa nastane vprašanje, kje prav za prav se pričinja moderno mlekarstvo. V hlevu ali moderni mlekarji? Kot skušen mlekar vem, da stroj preparira to, kar vase dobi, nikdar pa še tako moderniziran stroj ne nadomesti v mleku dobrih snovi. Moderni stroji mleko pripravijo tako, kakršno je, oziroma kakršnega smo sprejeli od producentov mleka. Zato je predvsem potrebno, da dobi stroj zdravo mleko. Moja 30letna skušnja me uči, da obstoji prvi predpogoj zdravega mleka v zdravi klaji, drugi v zdravi kravi, tretji v zdravem, zračnem, snažnem in primerno toplem hlevu (12—18 stopinj Celzija). Nadalje je nujno potrebna splošna snaga pri osebah, ki imajo pri mleku opravka od molže do prve točke stroja. Snaga se tudi zahteva od posode, po kateri se mleko pretaka. Kmet naj ne segreva mleka. Le tako bo prišlo v mlekarjo zdravo mleko.

Pričnimo torej zdraviti naše mlekarstvo od spodaj navzgor in kadar bomo tako ozdravili mleko že v produkciji in ga potem pripravili z modernimi stroji, potem je svetovna slava našemu mleku zagotovljena. Popolnoma zdravo in nepokvarjeno mleko da pri nas skupno 4 do 4,20 čiste litre. Toda redkokdaj pride v mlekarne s to količino odstotek tistih, ki prinesejo v mlekarjo mleko, kakršnega je dala krava, ni visok. V tem se začneja kriza našega mlekarstva. Dajmo v mlekarne naravno, zdravo in sveže mleko, potem se nam ni bati konkurence ne švice ne Holandske. Sloveniji dajmo naravnost zdravo in sveže mleko, potem adijo Švica, adijo Danska, zakaj naše mleko v naravi je boljše kakor vaše.

Agrarna reforma jim ne prija

Te dni se je pri gospodu banu v Ljubljani zglasilo odposlanstvo Jugoslovanskega šumarskega združenja ter mu predložilo spomenico v zadevi zakona o likvidaciji agrarne reforme. V svoji spomenici društvo ugotavlja, da zakon vsebuje za velegozde v dravski banovini in za one v Gorskem kotaru izjemno določbo, da se pri likvidaciji ti gozdovi razlastijo, dočim zakon enakovrstnih gozdov ostalih pokrajin države ne zadeva več. V dravski banovini in Gorskem kotaru je za agrarno razlastitev predvidenih 30 posestev z okoli 110.000 ha lepo urejenega velegozda, od katere ploskve naj bi se na površini okoli 80.000 ha uvedlo malogozdno gospodarstvo. V savski in dunavski banovini je kakih 26 veleposestev s ploskvijo okoli 180.000 ha enakovrstnih gozdov izveštih od razlastitve. Spomenica se zavzema za ohranitev velegozda. V najslabšem slučaju naj bi dosežanjim lastnikom ostalo najmanj 2000 ha gozda, torej ne samo 1000 ha, kakor predvideva zakon. Jugoslovansko šumarsko združenje se namerava proti dodelitvi eksproprijirane gozda zadržati, češ, da se zadruge v gozdnem gospodarstvu še nikjer niso obnesle. (1) Rajše kakor zadržati, naj bi se gozdovi podelili zasebnikom. Društvo predlaga nadalje, naj bi osrednja vlada izdala naknadne predpise, glede preskrbe nameščencev na veleposestvih, ki bi pri likvidaciji agrarne reforme utegnili izgubiti svojo službo. (Čemu ta boj proti zadržanju? V spomenici beremo tudi, »da ne daje občinski ali zadrugi velegozd dovolj jamstva za uspešno gospodarstvo, ker spravljata v takšnih gozdovih egoizem posameznika (1) in vpliv lokalnih strank potrajnost gospodarstva redno v nevarnost. Gospodje, da se milo izrazimo, spomenica diži preveč po velekapitalizmu, da bi mogli priti v njej do izraza resnični narodni interesi. Prip. ur.)

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja trdke, ki se obračajo nanjo s prošnjami za izdajo carinskih potrdil, nadalje potrdil glede oprostitve skupnega davka, potrdil za udeležbo na licitacijah, svedoč o poreklu robe, potniških legitimacij itd., da morajo vlagati svoje prošnje odnosno prošiti za izdajo navedenih potrdil najkasneje do 11 dopoldne, kadar želijo, da se jim potrdila izdajo že istega dne. Ta potrdila morejo potem dvigniti že ob 4 popoldne v zbornicnem ekspeditu. Potrdila, za katerih izdajo bi trdke prošile po 11 dopoldne, more zbornica izdati šele naslednji dan.

Dobave. »Službene novine« od 5. t. m. vsebujejo pregledni razpis licitacij: 20. t. m. se vrši v Nišu ustna licitacija za nabavo 600 kub. m hrastovih ali bukovih drv drž. bolnišnici. Za 25. t. m. je vardarsko pošt. ravn. v Skopju napovedalo licitacijo za dobavo 384 kb. m drv. Računski ekonomski odsek ravn. pošte in telegrafa v Splitu je razpisal za 4. septembra v svoji pisarni licitacijo za izdelavo 600 parov čevljev. 5. septembra se bo vršila pri ravn. drž. žel. v Zagrebu licitacija za dobavo 18.000 kosov granitnih kock. Belgrajsko vaučilišče je razpisalo za 10. t. m. licitacijo za dobavo 1000 kub. m bukovih drv in 400 ton koksa. — Ravn. drž. rudn. Velenje sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kom. knjižic in 1000 m² strešne lepence; do 17. t. m. glede dobave 9 kom. svetilk, 4 osi in 4 skledic za ležaje; do 19. t. m. pa glede dobave 200 kom. sirkovih metel, 1000 kg cikorijske, 1300 kg koruznih otrobov, 1000 kg sladne ječmenove kave, 1000 kg kristalne sode, 300 kg pralnega praska Persil, 100 kg rozin, 200 l kisa, 300 kg ječmenove kaše, 300 kg testenin in 300 kg pšeničnih otrobov.

Oddaja del za renoviranje fasade poslopja Maribor gl. kol. Ravn. drž. žel., gradbeni oddelek v Ljubljani sprejema do 13. t. m. ponudbe glede oddaje del za renoviranje fasade poslopja Maribor gl. kol.; do 13. t. m. glede oddaje krovnih del. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Borza

Dne 7. avgusta 1931.

Denar

Ljubljana, Amsterdam 2272.62—2279.46, Bruselj 785.79—788.15, Curih 1100.55—1103.85, Dunaj 791.83—794.23, London 273.92—274.74, Newyork 5632.08—5649.08, Pariz 221.43, Praga 167.31, Trst 294.93—295.83.

Zagreb, Amsterdam 2272.62—2279.76, Dunaj 791.83—784.23, Bruselj 785.79—788.15, London 273.92—274.74, Milan 294.93—295.83, Newyork kabel 5648.03—5660.03, ček 5632.08—5649.08, Pariz 221.10—221.76, Praga 167.06—167.56, Curih 1100.55—1103.85.

Skupni promet brez kompenzacij 5.3 milij. Belgad, Amsterdam 2272.62—2279.46, Bruselj 785.79—788.15, Curih 1100.55—1103.85, Dunaj 791.83—794.23, London 273.92—274.74, Newyork 5632.08—5649.03, Pariz 221.10—221.76, Praga 167.06—167.56, Trst 294.93—295.83.

Pri bolezni želodca, črev

slabi prebavi in hemeroidih jemljite tudi Vi »FIGOL«. »FIGOL« osvežuje in čisti kri

Dobiva se v vsaki lekarni, po pošti pa ga razpošilja proizvajalec: Lekarna Dr. Semelič, Dabrovnik 2/44, 3 stekl. s poštnino 105 Din, 8 steklenic 245 Din. 1 steklenica 40 Din.

Curih, Belgad 9.09, Pariz 20.09, London 24.875, Newyork 512.50, Bruselj 71.40, Milan 26.79, Madrid 43.40, Amsterdam 206.50, Dunaj 72.05, Stockholm 137.05, Oslo 136.95, Kopenhagen 136.95, Sofija 8.715, Praga 15.18, Varšava 57.25, Carigrad 2.43, Atene 6.65, Bukarešta 3.0483, Helsingfors 12.9.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 8% Bler. pos. 80 den., 7% Bler. pos. 70 den., Celjska 150 den., Ljublj. kred. 120 d., Prastediona 950 den., Kred. zavod 195 den., Vevče 120 den., Stavbna 45 den., Kranj. ind. 328, Ruše 145 den.

Zagreb, Drž. pap.: 7% inv. pos. 76—78 (75,78, 79), agrariji 42—43 (43), vojna škoda ar. 328,50—330 (328,50, 329, 330, 331), kasa 328,50—330 (329), 8. 330—331, 12. 335—338 (338), 8% Bler. pos. 80—82, 7% Bler. pos. 71 den., 7% pos. Drž. hipot. banke 70,50 den., 6% begl. obv. 57—59 (60). — Bančne delnice: Hrvaška 50—60, Poljo 53,50—55, Kreditna 121—124, Union 150—155 (150), Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 120 den., Medjunarodna 68 den., Obrtna 36 den., Prastediona 957,50—965, Srbeka 190—192. — Industrijske delnice: Nar. sum. 25 d., Guttman 115—120, Slavonija 200 den., Danica 65—70, Pivara Sar. 190 den., Drava 220—225 (220), Sečurana Osjek 216—225, Osi. ljev. 210 den., Brod. vag. 60 den., Isis 45 bl., Ragusea 300—330, Oceania 190 den., Trboveljska 229—233 (230).

Belgrad, 7% inv. pos. 81,50, vojna škoda 331,5—333 (331, 1300 kom.), lut. nov. 346—347 (344, 200 kom.), dec. 347 (200 kom.), 6% begl. obv. 59,50

(10.000 nom.), 7% Bler. pos. 68,50, 7% pos. Drž. hip. banke 71,50 (1000 dol.).

Notacije državnih papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 64—66, Newyork: 8% Bler. pos. 70—75, 7% Bler. pos. 65—67, 7% pos. Drž. hipotek. banke 65—67.

Dunaj, Podon.-savska-jadran. 91,70, Wiener Bankverein 14, Escomptes. 147,70, Aussiger Chemische 112, Mundus 78, Alpine 12,50, Trboveljska 27,55.

Žitni trg

Nori Sad, Koruza bač. okol. Sombor 99—100, ban. 92,50—95, sr. okol. Indija 100—101, okol. Sid 101—102,50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 26 vagonov pšenice, 10 vagonov koruze, 1 vagon ječmena, 4 vagoni moka 2 vagona otrobov. Tendence lahka.

Sombor, Oves bač., ban., sr. slav. 130—135, ječmen bač., sr. novi kasa dupl. 117,50—122,50, koruza bač. garant. 98—100, moka bač., ban. 0, 00 290—300, 2. 270—280, 5. 250—260, 6. 225—235, 7. 180—190, 8. 120—130, otrobi bač. 105—110. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 62 vagonov.

Živina

Mariborski svinjski sejem dne 7. avgusta. Pripeljanih je bilo 323 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov 50—70 Din, 7—9 tednov 80—100 Din, 3—4 mesece 150—200 Din, 5—7 mesecev 300—400 Din, 8—10 mesecev 420—450 Din, 1 leto 550—650 Din; 1 kg žive teže 6—8 Din, 1 kg mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 116 svinj.

Kis za vlaganje Spirit za vlaganje

Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9. Tel. 25-80

Vsemogočni je odpoklical našega soustanovitelja in bivšega podpredsednika načelstva, gospoda

dr. Danila Majarona

predsednika odvetniške zbornice itd. v Ljubljani.

Rajni je deloval z njemu lastno energijo nesebično in neumorno v proevit zavoda dolgo vrsto let, odprtega srca pa je z brezplačnimi nasveti pomagal nebroj sodrugom naše zadruge.

Prebagemu možu plemenitega, najčistejšega značaja naša hvala in nekajen spomin v globoki hvaležnosti! — Lahka mu rodna zemlja!

Ljubljana, dne 7. avgusta 1931.

SPLOŠNO KREDITNO DRUŠTVO
reg. zadruga z o. z., Aleksandrova cesta št. 5.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je dne 6. avgusta po mukopolni bolezni, previden s sv. zakramenti, preminul nad vse dobri in ljubljani soprog, brat, stric, gospod

ALEKSANDER LOIBNER

rudarski obratovodja v pokoju.

Pogreb dragerega pokojnika bo v nedeljo ob 17. uri iz celjske javne bolnišnice na mestno pokopališče.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 10. t. m., ob 7. uri jutraj v župni cerkvi v Celju.

Celje-Lisce, dne 6. avgusta 1931.

Marija Loibner, soproga.

Karl, Franc, Zolija, Roza, Marija, bratje in sestre.

»Ljudsko knjižnica«: Iz založništva Jugoslav. knjižarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek: IZPOD GOLICA, 30 Din. — 30. zvezek: Slentkewicz: NA POLJU SLAVE, 30 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28 Din. (s slikami) 24 Din. — 32. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, Slavica, NA SINAI/30 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din. — 34. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din. — 35. zvezek: 40 Din.

Otfried v. Hanstein:

Strahotno potovanje na luno

Pisava se je raztegnila v take neznanske oblike, da je ni mogel več pogledati, vendar pa je slutil, da mora zdaj po vsemirju plavati velikanski SOS iz črnih kovinskih delcev.

Ozrl se je: tedaj pa se me je stemnilo pred očmi in bal se je, da mu bo srce zastalo.

Zadnji četrt ure je pazil samo na zrcalo in signalne črke. Zdaj pa se je zgodilo najstrašnejše, kar se je sploh moglo strašnega zgoditi.

Egon je stal čisto neprimerno, steklenica s kisikom je bila prazna, vrv, ki ga je prej družila z raketo, pa ni bila več z njo zvezana. Skoraj gotovo je bil sunek črkovnega stroja tako močan, da je snel kljuko iz obroča. Vrv je visela prosto v zraku, raketa je bila pa od njenega konca najmanj dvajset metrov oddaljena.

Poskusil je s plavalnimi gibi. Seveda brezuspešno. Saj ni zadeval na noben upor, le to je dosegel, da ni več stal pokonci in se je le s težavo spravil nazaj v stoji.

Raketa je bila videti vedno na istem mestu, on pa se je od nje bolj in bolj oddaljeval, pa tako, da je sam komaj opazil.

Kar čutil se je, da more v trenutku najstrašnejše smrtne gotovosti tako mirno misliti.

Bilo mu je čisto jasno, kaj se je zgodilo. Človek v potapljaški obleki, sam sameat človek sto osem-deset lisoc kilometrov nad zemljo, je postal tretji mesec, mesec, ki o njem še ni bilo mogoče reči, za

kaj je namenjen: da bo kot trabant krožil okoli rakete, ali pa bo še hitreje kakor ona kot majcen prahec letal okoli zemlje.

Žična mreža z zrealimi je zdrknila iz roke, se razprostrla in prav tako visela v zraku, visela sredi med njim in raketo.

Zona ga je oblila in mu ohromila celo telo.

Mislil so mu delovale kakor v vročici. Ako se mu ne posreči priti zopet do rakete, je izgubljen.

Kot blisk se mu je posvetilo v glavi. Saj ima vendar v potapljaški čeladi kisikovo bombo. Ako torej odvijne vijak, ki zapira čelado zadaj na temenu, bo kisik, ki je stisnjen v bombi, izpuhteval na prosto in ga kajpada nekoliko porival. Tako ga bo kisik poganjal in morda se mu posreči, priti do rakete.

Toda z vsakim atomom kisika, ki bo puhal iz čelade, bo odhajal zrak za dihanje in tako ginila možnost, da ostane pri življenju. Ko bo zaloga porabljena, ko izpuhtevajoč plin ne bo imel več toliko moči, da bi odprtno zapiral, bo skozi njo udaril mraz vsemirja v čelado, pa bo zledenel kot bi mignil.

Gledal je proti raketi. Zakaj nič ne krmarita, zakaj mu tovariša ne pomagata?

Tovariša pa sta čepela v kabini, spačena, smrtno blede obraza tiščala na šipo in gledala, kako se Egon počasi vedno bolj od rakete oddaljuje. Vzvodi krmil, ročaji, s katerimi se naravnavao vrtavke, so se sicer še držali rakete, ni bilo pa ne krmil ne vrtavk; le vzvodi in drogovi so iz zdrobljenega ozadja rakete štrleli v vsemirje.

Solnce je vželo. Z vso silo, katere ni omiljevala nikakšna zračna plast, je rezko in bliščavo ožarjalo raketo, ožarjalo globoko tam doli veliko zemeljsko

ploščo, le ledene gmote ob tečajih pa so se lesketale, da je kar vid jemalo.

Iz črnega, večnostnega plašča vsemirja so trdo, mrzlo, ostro orisane svetile zvezde.

Tik ob njih so iz brušenih zrcalnih ploskev v prosto plavajoči mreži bliskale prelestne iskre, nemo je divjala raketa kot majcen nov trabant zemlje po svojem sveže utrtem tiru, pred njo pa je drselo najdrobnejše vsemirsko telo, prahec v vesoljstvu — živi človek, ki ga je potapljaška obleka zdaj še varovala vsemirskega mraza, čigar pljuča so dihala ostanke iz kisikove bombe, ki je pa z jasno zavestjo in odprtimi očmi hitel smrti naproti.

11. poglavje.

Prečudni svetlobni signali. Zvezdarne se prerokajo. Meglene proge ali sugestija? Joe Allister v skrbeh za Ireno. V letalu na Atkinson Peak. Zadnje priprave Valdemarja Apela. Irena napiše pismo. Joe Alister pride samo nekaj minut prepozno. Apel in Irena se odpeljeta z drugo raketo v vsemir. Egonov položaj spremenjen, postal je raketin mesec. Korus ga opazuje in spozna, kaj se je zgodilo. Obupno reševanje. Korus se opremi in se da pognati v vsemir. Vzlet druge rakete se razve. Prepri astronomov. Druga raketa je srečno odrinila in se pokori krmilu. All Right sam v prvi raketi. Korus se onesvesti. All Right se odloči in posreči se mu rešiti Egona in Korusa.

Odkar so se na nebu pojavile čudovite črke, je zopet ves svet govoril o raketi. Skoraj točno ob istem času so opazili orjaški SOS po vsem zemeljskem krogu.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 1-5 Din. Oglasi nad deset vstrelje se računajo višje. Za odgovor znamke! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

500 Din nagrade

Iščejo oni, kateri preskrbi absolutu drž. dvoraz. trgovske šole mesto praktika. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8839.

Šofer

trezen, zmožen popravil, želi k tovarnemu ali drugemu avtomobilu. Ponudbe pod »Mlad šofer« pod št. 8870 na upravo Slovenca.

Kovaški pomočnik

išče službo. Stanislav Seljak, p. Vrhnika.

Trgovski pomočnik

vojašine prost, želi svoj dosedanje šestletno mesto premeniti v večjo trgovino mešanega blaga. Vešč prodaje manufaktur, galanterije in delikatese. Nastopi po dogovoru. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Jesenice pod šifro »Pošten«.

Mladenč

srednjih let želi stopiti v dopisovanje z gospodino, ki bi imela posestvo, v svrhu ženitve. Razpolaga s 50.000 Din gotovine. Le resne ponudbe prosa na upravo »Slovenca« pod šifro »Sreča« št. 8891.

Krojaškega učenca

takoj sprejme Andrej Iskra, Maribor, Aleksandrova cesta 203.

Dekle

srednjih let, izučena kuharica in šivilja, ki je 15 let gospodinjila na kmečkem posestvu, išče zaradi rodbinskih razmer primerno službo. Pojoi ni višina plače, temveč dobi odnosa. Ponudbe pod »Poštena« št. 8915 na oglasni oddelček Slovenca.

Trgovski pomočnik

mešane stroke želi službo v mestu ali na deželi. Cenj. ponudbe na upravo lista pod šifro »Dober prodajalec« št. 8913.

Službodobe

Učenca

sprejme slaščičarna Em. Ilich v Mariboru, Slovenska ulica 5. Hrana in stanovanje v hiši.

Zaupnike-informatorje

iz vseh, tudi najmanjših krajev, iščemo proti dobremu honorarju. Prednost imajo predvsem o krajevnih prilikah dobro informirani javni nameščenci. Takojšnje ponudbe z navedbo možnega delokroga na oglasni oddelček lista pod »Hitro in verodostojno« št. 8844.

4 sodar. pomočnike

za veliko delo sprejme takoj sodarski mojster Stefan Kosernik, Vodnikova 17, Ljubljana VII.

Mizarski pomočnik

in mizarski vajenec se takoj sprejmeta pri: Ivan Podgoršek, mizarna, Breg pri Ptuj.

Vajenca

za čevljarstvo obrt sprejme. Oskrba v hiši. Noč Andrej, čevljar, Slovenski Javornik.

Vajenca

krepkega, se predpisano šolsko izobrazbo in poštenih staršev, sprejme v trgovino mešanega blaga Nace Završnik, Ljubljana-Glince.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme na 3 letno učno dobo A. Sušnik, železnina, Ljubljana.

Trgovskega učenca

primerne šolske izobrazbe, spretnega in zgovornega, čedne zunanjosti — sprejme: Postržin, Krško.

Učenec

z najmanj 2 razr. meščansko šolo se sprejme v trgovino z mešan. blagom. Hrana v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8904.

Vajenca

sprejme krojaški atelje za civil in uniforme v Mariboru, Ob železnici 8.

Pletiljo

dobro izurjeno, in vajenka sprejme strojna pletarna Javornik, Maribor, Vojnašniška 2.

Krojaškega vajenca

pridnega in poštenih staršev, sprejme modno krojašico Ivan Mrak, Miklošičeva cesta 13, Ljubljana.

Čevlarskega vajenca

sprejme takoj I. Dolenc, Ljubljana, Barvarska steza št. 6.

Dekle

ljubiteljica otrok, pridna, poštena, ki zna kuhati, pospravljati, šivati — se sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Pouk

Gojko Pipenbacher

koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. - Zahtevajte informacije.

Čamernikova

šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prosimo št. 16 zastoji. Pišite po!

Šoferska šola

oblastveno koncesijonirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Stanovanja

Stanovanje

novi, dve sobi, kuhinja in pritlikline, se takoj odda v Stožicah št. 104.

Vnajem

Več skladišč

oddamo v najem v Kolizeju. Vprašati v pisarni Heinrichar, Gosposvetska cesta 15.

Gostilno in trgovino

takoj oddam v najem v Podbrezjah na Gorenjskem št. 11, p. Podnart. Iv. Antonija Habjan.

Lokal

takoj oddam trgovcu ali obrtniku na prometni točki. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8916.

Glasba

Pianino

malo rabljen, kraven glas, ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8767.

Razno

Grafolog in hirosol

N. Sadluki, v Ljubljani. Čita: karakter, preteklost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9-12 in od 2-7. Naslov: Ljubljana, hotel »Slon«, II. n., soba 64.

Osred. gosp. zadruga

r. z. z. o. z., Ljubljana, Mestni trg 19/III. Uradne ure: sredo, soboto od 15 do 17. Najugodnejši pogoji za podpore, posmrtno; samo svojim članom! Nameščence in upokojence (javne in zasebne), trgovce, obrtnike, poljedelce, delavce itd. vabimo k pristopu, dokler je še neomejena prijava po pravilniku možna. — Pristopnina 10 Din, delež 20 Din, za odgovor znamka 3 Din.

Posrestva

Hiša na Kodeljevem

pri Ljubljani, nova, enonadstropna, oddaljena 5 minut od cestne železnice, naprodaj ali pa se za menja za manjšo proti doplačilu. Reflektira se le na resne kupce. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8835.

Vila

blizu centra naprodaj. — Ponudbe pod »Sv. Krištof 1931« št. 8688 na upr. »Slovenca«.

Hiša naprodaj

v Stožicah za nizko ceno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8232.

Nova hiša

dvostanovanjska, v Rožni dolini, ugodno naprodaj. Vodovod, elektrika, parketi. Vselitev možna takoj. Naslov v upravi pod št. 8894.

Hiša v Bohinju

tik Sv. Janeza, pripravna za pension letoviščarjev, več prostorov, deloma z inventarjem, 1000 m² sveta, ob cesti, takoj ugodno naprodaj. Cena 100.000 Din. Poizve se: Pavšek, Moste, Krekova 9/I.

Visokopritlično hišo

z nekaj zemljišča prodam v Poljčanah. Oddaljena je od cerkve dve, od postaje pa 15 minut. Dopise na oglasni oddelček »Slovenca« pod šifro »Redek slučaj« št. 8893.

Hiša

petstanovanjska, nova, v Predovičevi ulici 42, naprodaj. Vprašati pri Gašp. Škerbec istotam ali pri županu Oražmu.

Prodaj hišo

novozidano, enonadstropno, štiri-, dvo-, enosobno stanovanje, parketi, elektrika, vodovod, kanalizacija, 1400 m² vrta, pri posestvu g. Kolmana pod Rožnikom, po ugodni ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8912.

Enodružinska hiša

z opeko krita, nova, v kuhinji vodovod, naprodaj. Poleg hiše velik zelenjadni vrt, 10 minut od Kranja. Cena nizka. Marija Pečar, Primskovo 84, pri Kranju.

Kupino

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Kupim voz

že malo rabljen, zapravljivček (Federwagen). Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8908.

Prodajmo

Fiat 503

štirisedežen, v dobrem stanju, naprodaj za 17.000 Din. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Ugodno naprodaj:

750 ccm motocikl Super X s prikolicco, zadnji model, 500 ccm AJS s prikolicco, skoraj nov, oba radi nabave avtomobila. 600 ccm Indian Scout 6000 Din, 175 ccm, Peugeot, 3600 Din. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Hladilna omara

izolirana s plutvino, povsem nova, naprodaj izpod cene. Naslov nove oglasni oddelček »Slovenca« pod št. 3340.

Trgovina

mešanega blaga in delikatese, dobro vpeljana, na najprometnejši cesti v Mariboru radi bolezn naprodaj. Pisane ponudbe pod »Zagotovljenost« na upr. »Slov.« v Mariboru.

Jabolka in hruške

prima, namizne, kilogram 4 Din franko kraj naročnika, po 25 kg razpošilja G. Drechsler, Tuzla — Bosna.

Otava

stoječa, naprodaj. Naslov Hotel Soča, Ljubljana.

Dobro idočo gostilno

mesarijo, s 7 orali posestva, v bližini Maribora, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Vinotoč

Dospela izborna bela in rdeča vina, enajststotcentna, liter po 10 Din. Pošljite ponj Mestni trg 13, Grajska klet.

Debele

luskinaste otrobe

kupite najceneje pri tržki A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Objave

Svarilo!

Opozarjam prizadete, da bom brezpogojno sodnijsko zasledoval vse, ki razširjajo razne vesti o moji ženi in mojih sorodnikih. Vič. 7. avgusta 1931. Kušar Viktor.

Razpis dražbe!

Cerkveno-konkurenčni odbor v St. Vidu na Planini pri Sevnici odda prekritje baročne strehe na zvoniku s cinkasto pločvino. Proračun in projekti na vpogled pri načelniku. Dražba se vrši na licu mesta dne 23. avgusta 1931 ob 15. Odbor.

Objava!

Ko sem bil v službi od 1. aprila 1930 do 15. januarja 1931 pri fotografu Francu Primožiču v Zidanem mostu, ni omenjena firma poslala nekaterih naročenih fotografij o pravem času ali pa slikam še enkrat za isti račun, ohraneno da povrnem jaz namesto gospoda F. Primožiča vsa predplačila in to do 1. septembra 1931 na moj naslov. Franc Roth, fotografski pomočnik v Rajhenburgu.

Kopalne hlače

od 9 Din naprej dobite pri »Luna«, Maribor, Aleksandrova cesta št. 19. Poštna naročila točna.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK

Iekarnar -- SISAK

Varujte se potvorb

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za na dan 19. avgusta 1931 ob 11 dop. nabavo:

25.000 kg pšenične moke, 1000 kg kave Santos Ia, 1000 kg cikoriije, 1000 kg sladne kave in 5000 kg koruze.

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje.

Vino postaja ceneje

V restavraciji hotela Miklič se toči najboljši »cviček«, doslej po 14, sedaj po 12 Din liter. Sloviti Mikličev »pikerčan« — doslej po 20, sedaj po 18 Din liter.

Trboveljska premogokopna družba naznanja žalostno vest, da je danes v Laškem umrl njen mnogoletni, velezaslužni in spoštovani gospod

ing. Adolf Widra

rudniški ravnatelj v p. v Laškem

Blagega pokojnika ohranimo trajno v najlepšem in častnem spominu

Ljubljana, dne 7. avgusta 1931.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš neizmerno dobri soprog, oče, stari oče, tast, brat, svak in stric, gospod

ADOLF WIDRA

rudniški inženjer in ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe v pokoju

dne 6. avgusta ob 9 zvečer, previden s tolažili svete vere, v visoki starosti 76 let, za vedno zatisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 9. avgusta ob 6 popoldne na mestno pokopališče.

Sv. maša za dušnico se bo darovala v ponedeljek, dne 10. avgusta ob 9 dopoldne v tukajšnji župni cerkvi.

Laško, dne 7. avgusta 1931.

Filomena Widra roj. Kranner, soproga. Adolf, obratovodja T. P. D., Albertina poročena Hoffmann, Kuno, tehnik, Valerija poročena Kovačević, Ema poročena Parnik, Ida, otroci. Kamilo Hoffmann, ravnatelj, Josip Parnik, premož. inženjer, Ivan Kovačević, prokurist, Michali poročena Widra, Hermi poročena Widra, sinahi in zetje. Ida poročena Panger, vdova po kapetanu, Ema poročena Nechansky, soproga polkovnika, sestra. Nechansky, polkovnik, svak — in vsi ostali sorodniki.

V Gospodu je zaspala včeraj jutraj ob 6, stara 85 let, gospa

Franciška Zabred roj. Ličan

vdova železniškega uradnika in trafikantinja

Pogreb bo v soboto, dne 8. avgusta ob 4 izpred hiše Rimska cesta 12 na pokopališče k Sv. Križu.

Blag ji spomin! Ljubljana, dne 8. avgusta 1931.

ŽALUJOČA RODBINA.